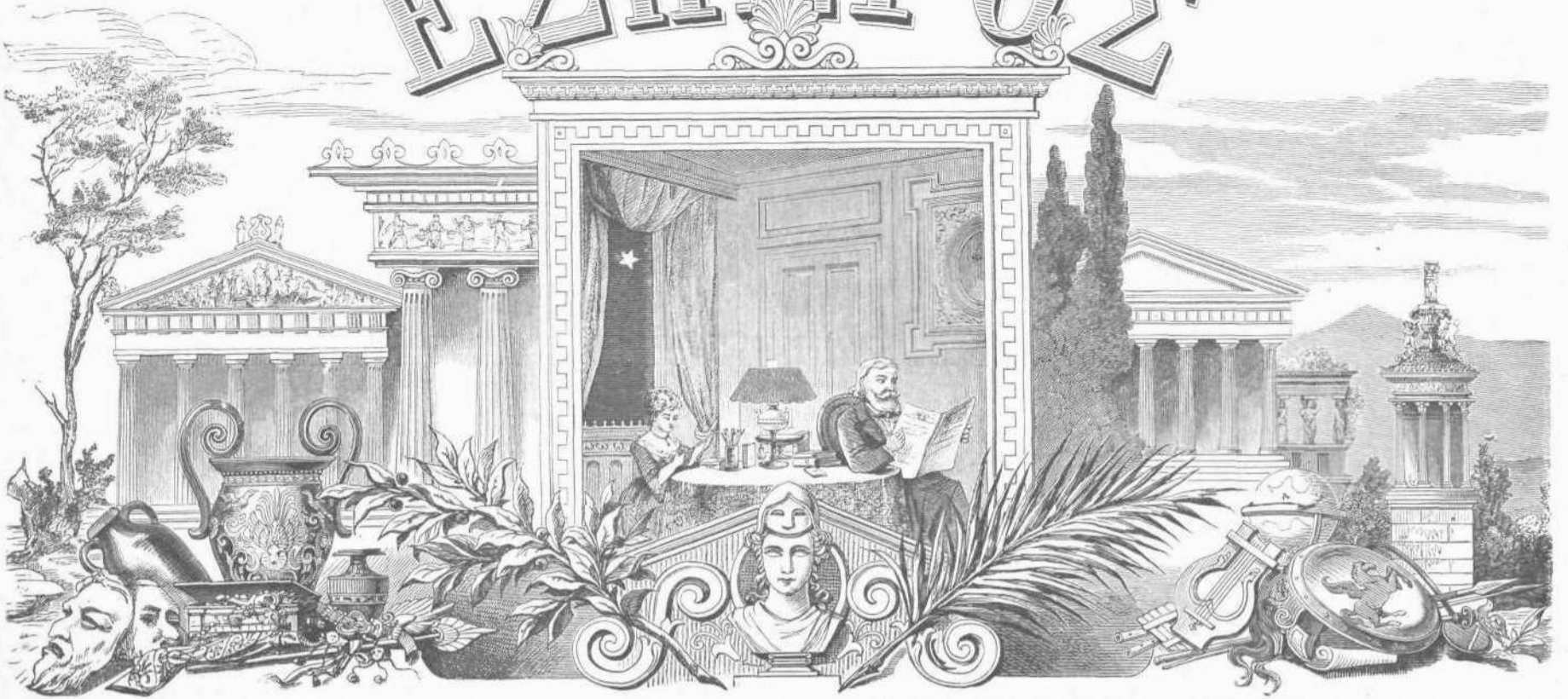

ΕΣΠΕΡΟΣ

Έτος Γ΄.

Εκδίδεται
τῆ 1/13 καὶ 15/27.
ἐκάστου μηνός.

➤ Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῆ 113 Αὐγούστου 1883 ➤

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χρυσόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

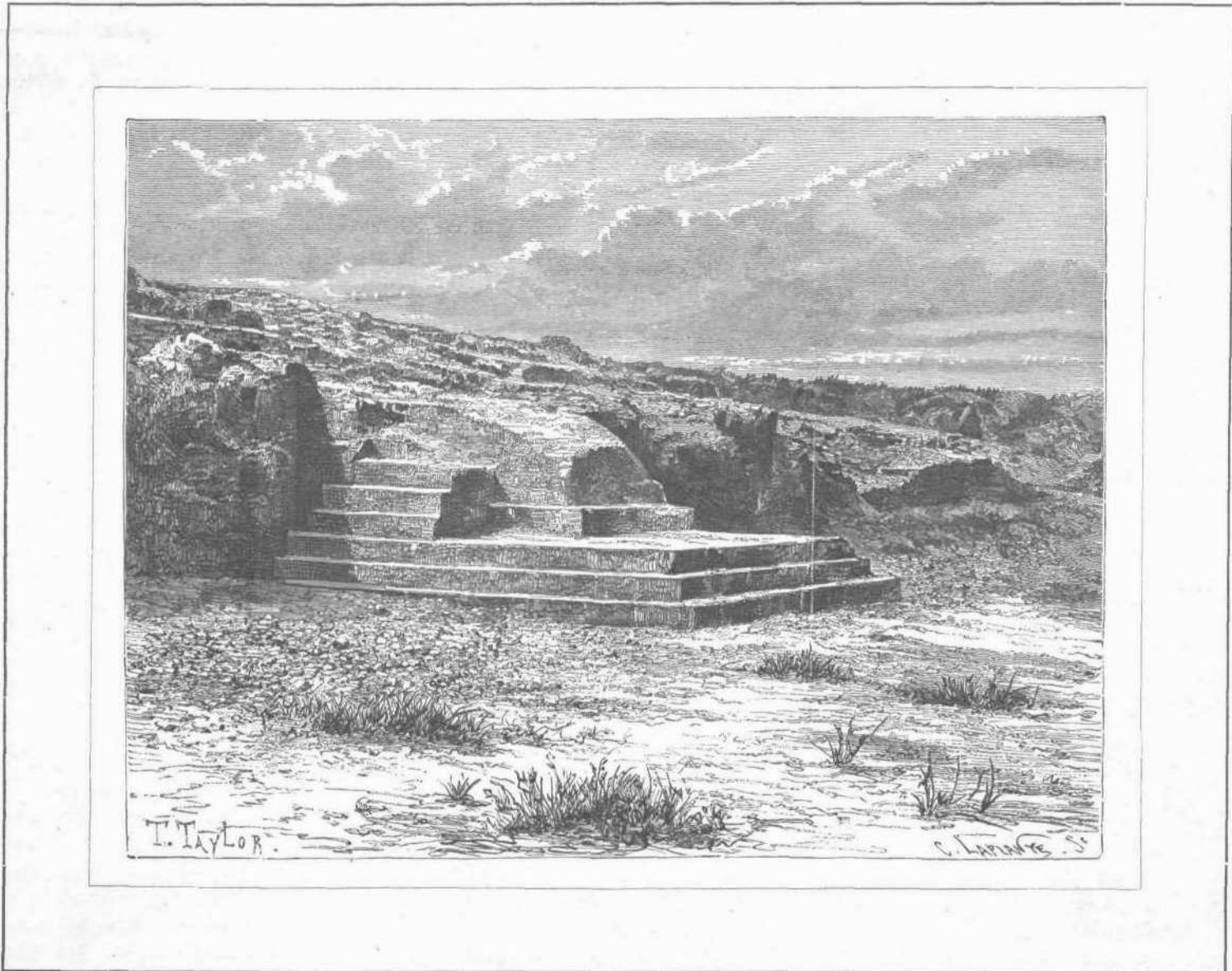
Ἄρ. 55.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ πύξ. — Τὸ δάσος τῆς ταλαιπωρίας. — Αἱ παιδαί τῆς ρεαρκῆς ἡλικίας καὶ ἡ ὕγιανή αὐτῶν ἀξία. — Ὁ Ἰορδάνης ποταμός. — Σαπφὼ ἢ Μυτιληναία. — Ὁ Καράρης καὶ ὁ Πιπίρος. — Τὸ σελίνιον (τέλος). — Ἡ Αἴτνα. — Διάφορα. — Αἰτίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ πύξ. — Ὁ Ἰορδάνης. — Σαπφὼ ἢ Μυτιληναία. — Ὁ Καράρης καὶ ὁ Πιπίρος. — Σόσκειψις πρὸς ἀποδημίαν. — Ὁ κρατὴρ τῆς Αἴτνης.

Η ΠΝΥΞ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 97.)

Εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἀπόστασιν καὶ πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀκροπόλεως κεῖται ὁ λόφος τῆς Πνυκῆς, λόφος περιβλεπτός, ἐνθα σφάζονται μέχρι σήμερον τὰ λείψανα τοῦ ἀρχαίου θήματος τοῦ Δημοσθένους. Ἐντεῦθεν ὁ μέγας ῥήτωρ ὤμιλε πρὸς τοὺς συνηγμένους Ἀθηναίους· ἐντεῦθεν ἐξεσφενδόνισε τοὺς ὀρμηταίους αὐτοῦ κατὰ τὸ πανισχύρου βασιλείᾳ τῆς Μακεδονίας λόγους, οἵτινες ἀπεθανάτισαν τὸ ὄνομά του. Ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ἐκείνης θέσεως, ἀφ' ἧς ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐφαίνετο ἡ Ἀκρόπολις μετὰ τοὺς λαμπροὺς αὐτῆς ναοὺς, ἀριστουργήματα ὄλα τῆς τέχνης, ἀφ' ἑτέρου δὲ μακρόθεν ἡ θάλασσα τῆς Σαλαμίνος, τὸ πᾶν ἄγανος περικλεοῦς, ὁ ἔνθερος, καὶ εὐχλωττος πατριώτης ἠδύνατο εὐκόλως νὰ ἠλεκτρίσῃ τὰ πλήθη, διότι εἶχε συνηγμένους αὐτοῦ καὶ τὸν ὄρατον τῆς Ἀττικῆς οὐρανὸν καὶ τὰς ἀναμνήσεις ἐνδόξου ἔποχης. Ὅπως ὁ μέγας Ναπολεὼν λίαν ἐπιτυχῶς ἐξεμεταλλεύθη τὴν παρὰ τὰς πυραμίδας ἐν Αἰγύπτῳ θέσιν του καὶ ὠδήγησε τὸν στρατὸν του εἰς νίκην περιφανῆ διὰ τῶν λέξεων· "Στρατιώται, ἀναμνήσθητε ὅτι ἀπὸ τῶν Πυραμίδων τούτων τεσσαράκοντα σὰς "θεοροσάν αἰῶνας" οὕτω καὶ ὁ Δημοσθένης, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ δεκνύων αὐτοῖς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν Σαλαμίνα, ἠδύνατο νὰ τοὺς ἐθουσιάζῃ, ἀναφωνῶν· "Συλλογισθῆτε ὅτι εἰσθε ἀπύγανον τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες διὰ μὲν τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης τὸν κατέκτησαν τὸν κόσμον, διὰ δὲ τῆς ἀνδρείας τῶν ἐδόξασαν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα."

Ἰσάμενός τις ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Πνυκῆς ἄκων καταλαμβάνεται ὑπὸ τῆς ἀναμνήσεως τῶν ἀρχαίων χρόνων. Μακρὰν τῆς πόλεως, ἤτις διὰ τῶν νεωτέρων αὐτῆς οἰκοδομῶν καὶ ὁδῶν, διὰ τῶν νεωτέρων αὐτῆς ἠθῶν καὶ ἐθίμων, ἀμαυροῖ κἀπως τὴν εἰκόνα τῆς ἀρχαιότητος, δύναται τις ἐνταῦθα νὰ παραδῶθῃ ἐντελῶς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν. ἐποχὴν ἔνδοξον καὶ μεγάλην, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ διὰ τῆς φαντασίας του τὰς μορφὰς ἐκείνας, ἃς οἱ νεώτεροι χρόνοι διὰ μαρτυρικῆς περιέβαλον αἴγλης. Ἰσάμενος δὲ ἐπὶ τοῦ θήματος, ἀφ' οὗ ἠγύρευεν ὁ Δημοσθένης, νομίζει εἰς θλίψει τοὺς πυκνοὺς σίγους τῶν κἀτωθεν συνηγμένων Ἀθηναίων, μετὰ θαύσεως σιωπῆς ἀκροαμένων τῶν λόγων τοῦ δευνοῦ ῥήτορος. Σελίδες ὄλα τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ἀνοίγονται ἐνώπιον ἡμῶν, καὶ ἀναγινώσκουμεν ἐν αὐταῖς ὡς ἐν διελίῳ ἀνοικτῷ. Τοιαῦτα σκέψεις ἐγεννήθησαν ἐν ἡμῖν ὡσαύτως ἀνέθημεν τὸν λόγον τῆς Πνυκῆς, τοιαῦτα σκεφαὶ παρίσταντο ἐνώπιον τῆς φαντασίας ἡμῶν ὡσαύτως, ἐν ἐαρινῇ μάλιστα ἐσπέρᾳ, ἰσάμεθα ἐπὶ τῶν ἡμιφθάρτων θαυμίων τοῦ περιβλεπτοῦ ἐκείνου θήματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἡ εὐχλωττία τοὺς λαμπροτέρους αὐτῆς ἤρατο ἠριάζουσι.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΗΣ ΤΑΛΑΙΠΟΡΙΑΣ.

(Ἀλληγορία).

Ἐν ἐσπέρᾳ θυελλώδει Νεφελιγεροῦ χειμῶνος Νεανίας, ὅστις μόλις Ἐἶχεν ὑπερβῆ τῆς ἤβης Τὴν ἀκμαίαν ἠλικίαν, Περιέτρεχε ὀρμηταίως Σκοτεινόν, ζοφώδες δάσος, Ὄς ἡ βῆ' αὐτῆ καὶ μόνῃ Φρίκης ῥήγος ἐνεποιεῖ.

Δένδρα ὑψηλά καὶ μαῦρα Ξηροὺς ἔτεινον τοὺς κλάδους, Μαύρους ὄλους, ἄνευ φύλλων, Σκαλετοὺς ἀγρίων δίκην· Ἡ ὀδὸς περὶ τοῦ ἤτο. Ἀκαθῶν καὶ θάτων πλήρης· Ἐπακράματο δὲ μέλας Ὀύρανος ἠγριωμένος.

Ἐσπευδεν ὁ νεανίας Σύνουος ὄλος, κἀτω νέων, Ὄδδ' ἐπρόσθε, ὁ πόδες του Ποῦ ἐπάται, οὐδ' ἤνθει· Ὅτι ὅσον ἐπρωχῶντο! Καὶ πυκνότερα τὰ δένδρα Περιέκλειον τὸν ὄρομον. Καὶ τὴν ἀτραπὸν τοῦ δάσους Τὰ προσκόμματα κ' οἱ φράκται Ἀδιέδοτον καθίσταν.

Μετ' ὀλίγον ἰδὼν ὄμοις Ὅτι ἐκ τοῦ λαθροῖνου Ἐξοδὸς τις δὲν ὑπῆρχεν, Ἐπῆσαν ὁ νεανίας, Κατὰ γῆς ἀπηλιτισμένους· Ἐκ τοῦ φύουος παγωμένα Ἦσαν ὄλα του τὰ μέλη. Τὰς δυνάμεις του ὁ κόπος Ἐἶχεν ὄλας ἐξαντήσεις, Καὶ ἀμείλικτος ἡ πεῖνα Τῶν κατέτρεχε τὰ σπλάγχνα. Φρίσσον ἐκ τῆς ἀλληθῶνος Κραυγῆς ἄφνης μεγάλης, Ἀντηγγήσαν ἀγρίως Εἰς τὸ ἔρημον τὸ δάσος.

Ἦγειρε τὴν κεφαλὴν του Καὶ τρεῖς ἀνδρας ἰσάμενους Ἐἶδεν αἰφνης ἐμπροσθέν του. Ὅταν εἶδε πόθεν ἦλθον, Ὅστε ἦκουσε πῶς ἦλθον. Ἐπ' αὐτοῦ προσηλωμένον Καὶ οἱ τρεῖς ὄμοι οἱ ἀνδρες, Νῦν τὸ βλέμμα των ἐκράτουν. Τῶν τριῶν ὁ εἰς ἐφόρει Χρυσοκέντητον ἐσθῆτα, Δεδεμένῃ εἰς τὴν μέσῃ· Δι' ἀδαμαντινοῦ ζώνης· Ἐστίλει δ' εἰς τὸ πλευρὸν του Δίτομον καὶ μέγα ἔφις. Μέλαν ἔνδυμα ὁ ἄλλος Μ' ἐρουβρὰν ἐφόρει ζώνην· Ὅ δὲ τρίτος εἶχε βράσον Ἐκ φαίου, χονδροῦ πανίου Μετὰ ζώνης ἀερματινῆς, Κ' ἐν χειρὶν αὐτοῦ ἐκράτει Γεωργιὸ ἀπλὴν αἰνίην.

— Τί ζητεῖς ἐντὸς τοῦ δάσους; Καὶ οἱ τρεῖς τῶν εἶπον ἄνδρες. — Ἀποθνήσκω! Βοηθεῖτε! Τοῖς ἀπήντησεν ὁ νέος. — Καὶ τί θέλεις; — Νὰ ἐξέλθω Τὸ ταχύτερον τοῦ δάσους, Τοῦ φρικώδους τούτου δάσους. — Ἐξ ἡμῶν τὸν ἕνα πρέπει. Ἐντεῦθεν σὲ ἐκθάλη. Καὶ τοὺς τρεῖς ὁ νεανίας Ἀτάνισας ἀνδρας εἶπε, Στραφεῖς αἰφνης πρὸς τὸν πρῶτον, Ὄς ἡ ζώνη ἐν τῷ σκάτει Ζωηρῶς ἠκτινοβολεῖ. — Σὺ νὰ γείνης ὀδηγός μου! Εἰς μετὰ τὰ χεῖλη Συνεστάλησαν τοῦ ξένου,

Εἰς μετὰ τὰ φρικώδεις. Πρὸς τὸν νεανίαν τότε Ἐτεινον εὐθὺς τὴν χεῖρα, Καὶ οἱ δύο σύντροφοί του Ὅς φαντάσματα ἀέρος Ἦσαν πρὸς τὸν νεανίαν.

Ἄφρονος ἀπὸ τὸν φόβον Ἐλαθεν ὁ νεανίας Τοῦ ἀγνωστοῦ ὀδηγοῦ του Τὴν προτεταμένην χεῖρα. Κι' ἀνεχώρησαν ἐκείθεν. Ὅ! πῶς ἔτραγον ὀρμηταίως! Πῶς διήρχοντο τὰ δένδρα Ὅπισθὲν των τὰ μεγάλα! Πῶς ὁ κρότος τῶν θημάτων Ἀπαίστως ἐν τῷ ὄρατι Ἀδιόκοπος ἀντήχει! Μετὰ μίαν ὄμοι ὄραν Ἦσαν ἐπὶ ἐν τῷ ὄρατι.

— Κακμηκῶς, φεῖ! πόσον εἶμαι! Ἐφίθυρσαν ὁ νέος, Ἐν μικρῷ σταυροδρομῶν Αἰφνης σταματῶν, ἀσήμενον. — Μακρὰ εἶναι ἡ πορεία, Τῶ ἀπήντησεν ὁ νέος, Δὲν ἀρκοῦνται αἱ δυνάμεις Νὰ μᾶς φέρουν εἰς τὸ τέρας. Μετ' ὀλίγον θὰ διέλθῃ Ἐρπίπος ἀνὴρ ἐντεῦθεν. Λάβε τοῦτό μου τὸ ἔφις, Φόνευσέ τον, καὶ τὸν ἵππον Ἀρπασον, ἐφ' οὗ οἱ δύο Ἀναβάντες θὰ σωθῶμεν. — Φρίκη! Φρίκη! Ποῖος εἶσαι Ὅ τοιαῦτα συμβουλεύων Σύ; — Τὸ Ἐγκλημα! ὁ νέος Μειδιῶν τῶ ἀποκρίθη. — Φύγε! Φύγε! εἶπ' ὁ νέος Πρηγῆς πίπτων ἐκ τοῦ τρόμου. Ἐἶλος ἀγριος ἠκούσθη Ὅς δαιμόνων ἐν τῷ ἄδει, Καὶ ὁ νέος ἦτο μόνος.

Ἀνηγγέρθη, κ' ἐμπροσθέν του Τοὺς ἐτέρους δύο εἶδε, Τοὺς συντρόφους τοῦ ἀγνωστοῦ. — Τί ζητεῖς ἐντὸς τοῦ δάσους; Εἶπον οὗτοι. — Ἀποθνήσκω! Τοῖς ἀπήντησεν ὁ νέος. Ἀποθνήσκω! Βοηθεῖτε! — Καὶ τί θέλεις; — Νὰ ἐξέλθω Τοῦ φρικώδους τούτου δάσους! — Ἐκ τῶν δύο μας τὸν ἕνα Νὰ ἐκλέξῃς ὀδηγόν σου, Ἐντεῦθεν σὲ ἐκθάλη. Καὶ προσέβλεψεν ὁ νέος Τοὺς ἐνώπιόν του ἀνδρας· Στραφεῖς δὲ πρὸς τὸν φοροῦντα Τὸν μελαμθραπῆ χιτῶνα Μὲ τὴν ἐρουβρὰν τὴν ζώνην· — Σὺ νὰ μ' ὀδηγήσης, εἶπεν. Ἐμετῶσαν ὁ νέος Καὶ τῶ ἔτεινε τὴν χεῖρα, Κι' ἀνεχώρησαν οἱ δύο. Περιέτρεχον τὸ δάσος Ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρους, Μέχρις οὗ παρὰ τὸ χεῖλος Ἐφθασαν κρημινοῦ φρικώδους, Ὅθεν ἀγριοὶ ἀντήχουν Ὅδυρμοί, κραυγαὶ καὶ θρήνοι. — Κακμηκῶς, φεῖ! πόσον εἶμαι! Ἐφίθυρσαν ὁ νέος, Πρηγῆς πάλιν καταπίπτων.

ΑΙ ΠΑΙΔΙΑΙ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΑΥΤΩΝ ΑΞΙΑ.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ Θεοδ. Χ. Φλωρᾶ.)

Ἦτις γὰρ παιδιὰ χεῖρον ἀναπτύσσονται ἐπὶ τῆς ἀναγωγῆς ἀναγκαστικῶν ἡθῶν εἶναι. Ἄριστος. Πο. Βιβλ. VIII, 8, 10.

Ὅτι ποτὲ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ἤρξατο ζωηρῶς ἀναπτυσσόμενος ὁ πολιτικὸς βίος, ὅτε θουρασιαῖοι ἔκμαζον αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστήμαι, τότε κατεῖδεν ὁ λαὸς ὅτι διὰ τὸ κοινὸν καὶ τὴν πολιτείαν ἦτον ἀναγκαστικὴ ἡ μέριμνα περὶ τῆς βίου οἰκονομίας ἀγωγῆς τῆς νεότητος. Ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης προέκυψαν παιδαγωγικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἀξιώματα, αἵτινες αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἄρισται, ἄριστα καὶ ἐξημερώθησαν. Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας εἶχον ἐν ἐπιπέδῳ τὴν ἀρμονικὴν μόρφωσιν τοῦ σώματος καὶ πνεύματος καὶ ταύτην παντούτοις τρόποις ἐπιδιώκον. Ἡ ἀγωγή δὲ ἔβαινε τότε, ὡςπερ δουστοχῶς ταυτὸν, εἰς τὴν πολυμαθίαν καὶ ἐπιπλοῦσιν γνώσεων πολλῶν καὶ ποικίλων, ἀλλ' εἰς τὴν δημιουργίαν ἡμῶς σώματος καὶ πνεύματος ὕψιστου, εἰς τὴν μεθοδικὴν ἀσκασίαν τῶν σωματικῶν δυνάμεων καὶ αἰσθησῶν, εἰς τὴν διακαταδωγίαν τοῦ πνεύματος, εἰς τὴν ἠθῆν τῆς προσοχῆς καὶ κρίσεως, εἰς τὴν διάπλασιν καὶ τελειοποίησιν τῆς καλαισθησίας, εἰς τὴν γέννησιν σταθερᾶς θελήσεως καὶ γενναιοφροσύνης καὶ εἰς τὴν ἀποσκορῶσιν ταπεινῶν καὶ ἐγωιστικῶν ὀρμῶν. Ἐν τούτῳ τῷ σκοπῷ ὠδήγηον τοὺς παῖδας εἰς τὰ γυμνασία. Ἐνθάδε ἠδύνατο οἱ νέοι διὰ τῆς μετὰ τῶν ἐξοχωτάτων τοῦ καιροῦ ἐκείνου ἀνδρῶν ὀμιλίας ν' ἀξήσωσι τὰς γνώσεις καὶ διανοητικὰς νὰ τελειοποιήσωσιν. Ἐν τῷ αὐτῷ ὄμοι τόπῳ ἐμορφῶντο καὶ αἱ σωματικαὶ ὑπὸ εἰδικῶν διδασκάλων καὶ διὰ σκοπίμου ἀσκήσεως εἰς τὸν ὄρομον, τὸ ἄλμα, τὴν πλῆξ, τὸν δίσκον, τὸ ἀκόντιον καὶ τὴν νῆϊν. Κατὰ τὴν ἐν τῇ γυμνασιακῇ διδασκαλίᾳ ταύτῃ ἐπιδιώκον πάντοτε τοὺς ἀνωτέρω ῥηθέντας ὑψηλοτέρους σκοποὺς, εἰθίζον τοὺς παῖδας εἰς τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ συγχρόνως εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ εἰς τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματος, εἴθηνον τὴν περὶ τὸ παρατηρεῖν δυνάμιν αὐτῶν, διέπλεσσον τὴν καλαισθησίαν των, διηγεῖρον ἐν αὐτοῖς εὐγενῆ ἡμίλλαν καὶ ἐνέπνεον αὐτοῖς εὐφροσύνην, θάρρος, τόλμην καὶ δραστηριότητα.

Διεκρίνετο δ' ἐξ ὄμοις ἡ μέθοδος αὐτῆ τῆς ἀγωγῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν διὰ τῆς τακτικῆς μεταλλαγῆς ἀπὸ ἐμβριθοῦς ἐργασίας εἰς παιδιάν. Λίαν ὀρθῶς διέγνω ὁ ἀρχαιολόγος οὗτος λαὸς ὅτι ἡ τοιαύτη ἐναλλαχὴ εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν μόρφωσιν ἐλαστικῶν καὶ δραστηρίων νεανιῶν, διὰ τοῦτο δὲ παρεκίνουν τὴν νεολαίαν εἰς τὸ παιδεῖν καὶ προὔργου εἶχον τοῦτο, ὅσον ἦν ἐφικτόν. Ἰδίᾳ δὲ ἐθεραπεύετο μετὰ μεγάλου ζήλου ἡ σφαιριστική. Ταύτην συνίστων καὶ οἱ λατοὶ ὡς ἐξαιρετικὸν μέσον εἰς τὴν ὕψιστην ἐπίπλοσιν καὶ ἐξετίμων αὐτὴν ἰδιαίτῶς, διότι δι' αὐτῆς ἐθίγητο ἐξαιρετικῶς αἱ αἰσθησεις καὶ ἡ προσοχὴ καὶ ἠγενοῦτο εὐγενῆς ἡμίλλας καὶ φιλοτιμίας. Μετὰ τῶν παιδῶν συνέπειον ἐν τῇ παιδιᾷ ταύτῃ ἐφθῆναι καὶ ἀνδρας, καὶ διὰ τούτου καὶ παρθένοι, καὶ γυναῖκες, — ὅπερ τεκμηριεῖ περὶ ὅπου ἐποιοῦντο τότε ταύτην καὶ ὅπου ἐκτιμῆσεως ἀπῆλθε παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ.

Ἡ ὑψηλὴ σημασία τῆς παιδείας εἰς διατήρησιν καὶ ἀξίαν τῆς ὑγείας τοῦ ὀριμώμενου φύλου, εἰς παραγωγὴν σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ζωηρότητος καὶ εὐνοίας δὲν εἶναι ἐν τῷ παρόντι ἀρκούντως ἐγνωσμένη, ἰδίᾳ δὲ παραγνωρίζεται καθ' ὀλοκλήριαν ὑπὸ πολλῶν γονέων καὶ ὑπὸ

πλειοτέρων παιδαγωγῶν. Τούτουθεν δὲ δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀπο σκοποῦ εἰς διελεγομένα διὰ βραχέων περὶ αὐτῆς.

Ἐκαστὴ παιδιὰ εἶναι διὰ τὰς αἰσθησεις εὐάρεστος παρῶρμους καὶ διὰ τοῦτο χορηγεῖ τῷ παῖδι εὐχαρίστησιν καὶ φαιδρότητα. Καὶ φαιδρῶν μὲν παρῶρμους πᾶς τις δεῖται βέλων νὰ φυλάξῃ ἐν αὐατῷ ζωηρότητα, ὄρεσιν καὶ ὀρμὴν πρὸς ἐργασίαν, πρὸ πάντων δὲ ὁ πᾶς ἔναεν τῆς ζωηρᾶς αὐτοῦ κρᾶσεως. Ἐχει δὲ τὰ μάλιστα ἀνάγκη αὐτῆς ἐν τῇ ἠλικίᾳ τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως. Ὅταν τὸ παιδίον κατὰ τὴν περιόδον ταύτην αἰσπότε ἀναγκάζηται ν' ἀσχολῆται [ἀκαταπαύσεως περὶ σοφῶν καὶ ἐμβριθῶν ἐργασίαν, ὅταν δὲν χορηγῶνται αὐτῷ μετὰ μέτρον καὶ ὄρα φαιδρῶν διαχύσεως, τότε δὲν πρέπει ν' ἀπορῶμεν ἐπὶ τῇ δεινῇ θλιᾷ, ἣν τάχυν ἡ ὀρθῶν ὑποστήσεται τὸ νεαρόν καὶ φαιδρῶν αὐτοῦ φρόνημα, ἐπὶ τῇ κατὰ τρόπον πάντῃ σφαιρῶν ἀναπτύξει τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐπὶ τῇ πραγματικῇ ἐκφάνσει ὀρέξεως καὶ ἀγάπης πρὸς πᾶσαν διανοητικὴν ἐνέργειαν. Ἄλλ' ἡ παιδιὰ εἶναι οὐ μόνον τέρπουσα καὶ ἐκφραίνουσα παρῶρμους, ἀλλὰ καὶ εὐάρεστος ἀναψυχῆ. Ὅς τοιαύτη δὲ δὲν νὰ ἐπιτερέπται καὶ τῷ ἔν τε τῇ σχολῇ καὶ τῷ οἴκῳ περὶ ἐμβριθῆς ἐργασίας ἀσχολομένη παιδι, ἵνα μὴ ἀποκάμῃ καὶ ἵνα διατηρήσῃ τὴν πρόσθεν αὐτοῦ ζωηρότητα. Ἐκαστον ὄργανον παραλύεται ὅταν τὴν ἠναγκασιμένον ἀκαταπαύσεως νὰ ἐργάζηται, ἐπίσης καὶ ὁ ἐγκέφαλος. Οὗτος δεῖται τῆς καθηκούσης ἀναψυχῆς καὶ ταύτην εὐρίσκει ὁ ὕγιος εἶς παῖς οὐχὶ ὅταν μὲν ἄρῃς, ὅταν ἀνεπιστάτως βυθίζηται εἰς σκέψεις ἢ ὅταν σιωπηλῶς οἰκουρεῖ καθημέμως ὀκλάς ἐν τῷ ὀμοκτίῳ, ἀλλ' ὅταν παίζῃ. Διότι ἐν τῇ ἀρχῇ ἀνιᾶται καὶ ἐν ἑλμῶστα, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολλὰς ὄρας κατὰ συνέθειαν ἐκαθίσθη ἐν τῇ σχολῇ, διεξήγαγε μακρὰν καὶ ἐπίπονον οἰκιακὴν ἐργασίαν, ζῆται δὲ, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι δὲν διεσφόρη ἦδῃ ἡ φυσικὴ του ζωηρότης δι' ὑπερβολικῆς ἀπολασίας ἢ κακῆς ἀγωγῆς, μετὰ τὴν διανοητικὴν ταλαιπωρίαν μετὰ πῆθου τὴν παιδιάν, καὶ τοῦτο διότι αὐτῇ χορηγεῖ αὐτῇ τερπνοτάτη ἀναψυχῆ. Ὅταν δεσμεύσωμεν τὴν φυσικὴν ταύτην ὀρμὴν τοῦ παιδός, τότε καὶ αὐτῇ ἡ πνευματικὴ αὐτοῦ ὕψιστη θλιπύεται καὶ τοσοῦτον μᾶλλον διασφαιρείται, ὅσην μείζον ἦτον ἡ ταλαιπωρία καὶ ὅση ἀναγκαστικῶς ἡ ἀναψυχῆ. Ἀπ' ἐναντίου διεγείρεται ἐν αὐτῷ νέα ὄρεσις καὶ ἀγάπη πρὸς ἐργασίαν ὅταν μετὰ τὴν παρῶσιν ταύτης ἐλευθέρωσιν καὶ ἀβίαστος παραδῶθῃ εἰς τὴν παιδιάν. Ἡ πνευματικὴ ἐλαστικότης καὶ ζωηρότης τοῦ μαθητῆτος παιδός εἶναι ἀδύνατος ἄνευ ἀναψυχῆς ἐν τῇ παιδιᾷ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν νὰ παρεγῆται αὐτῷ συνεχῶς εὐκαίρια πρὸς τὸ παίζειν.

Ἄλλὰ καὶ ἔσται ὀφέλεια παραγίγνοντα ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἐν πρώτοις ἐκαστῇ τῷ εὐφρονῶντι εἶναι καταφανὲς ὅτι ἡ παιδιὰ συντελεῖ καὶ εἰς τὴν ὕψιστην ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων. Καὶ μήπως δὲν βλέπομεν ὅτι πολλὰ παιδιὰ ἐθίζουσιν ἡμᾶς ἐκείνους εἰς τὴν προσοχῆν, εἰς τὴν ταχεῖαν ἀνάμνησιν καὶ εἰς τὴν ἀξυδερκίαν τοῦ πνεύματος; Καὶ δὲν ὑπάρχουσιν ἔσται ἐνισχύουσιν τὴν μνήμην καὶ δύνουσαι τὴν διάνοιαν καὶ κρίσιν καὶ τοὺς ἡμετέρους συλλογισμοὺς; Αἱ πλειοστα καθιστικὰ παιδιὰ, περὶ ὧν παρακατιόντες θὰ ὀμιλήσωμεν, ἐπιδιώκουσιν ὡς τὰ πολλὰ τὸν σκοπὸν τούτων οὐν τῇ ψυχαγωγίᾳ. Καὶ πράγματι δύναται ἡ παιδιὰ ἐν ὀρθῇ ἐκλογῇ καὶ σκοπίμῳ χρήσει νὰ χρησιμοποιοῦθῃ καὶ ὡς παιδαγωγικὸν μέσον, ὡς τοῦτο ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπὸ τῶν εὐφῶν Ἑλλήνων ἐγένετο. Ἐν τῷ δεκάτῳ ἔκτῳ αἰῶνι τῶν φιλιανθρώπων ἐπειράθησαν νὰ προβῶσι κατὰ τὸν αὐτὸν

τρόπον, περί δὲ τὰ τέλη τοῦ παραλθόντος αἰῶνος ἐπανέληθη ἡ δοκιμή, ἀλλὰ πρῶτον ὁ ΓΚΟΕΒΕΛ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατώρθωσαν νὰ πείσωσι τοὺς πολλοὺς περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς παιδείας καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων.

Προσέτι λίαν μεγάλης σπουδαιότητος εἶνε ἡ παιδεία καὶ διὰ τὴν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὑγεινῆς διάπλασιν τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων. Ὁ ἡμέτερος ὀφθαλμὸς, τὸ οὖς, ἡ ἀψὶ καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν μύων ἀπαιτοῦσιν ἐνδελεγεῖ ἀσκησιν καὶ μόνον δι' αὐτῆς, οὐχὶ ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἑσῶθεν, κερδαίνουσι τὴν ἀναγκαίαν τελειοποίησιν τῶν. Ἀσχοῦνται δὲ διὰ τῶν πλείστων κινήτικῶν καὶ καθιστικῶν παιδιῶν, ὡς κατωτέρω ἐν μικρῷ θέλομεν ὑποδείξει. Καὶ ὅτι μὲν δέον νὰ καταμετρήθῃ ἡ ἀπάστασις, νὰ λογισθῇ ἡ διεύθυνσις τοῦ κινουμένου ἀντικειμένου καὶ ἡ ποσότης τῆς εἰς τὴν κίνησιν αὐτοῦ δαπανουμένης δυνάμεως, ἄλλοτε δὲ πρόκειται ν' ἀκούσῃ καὶ ἴδη τις ὀξείως καὶ εὐκρινῶς, λεπτῶς νὰ ψηλαφήσῃ καὶ ἀκριβῶς νὰ σταθμίσῃται τι. Τοῦτο ὀφείλει τὰς αἰσθήσεις κατὰ τρόπον ἄριστον καὶ εὐχίαι συγχρόνως προαίετατα τὸν παῖδα εἰς τὴν σαφῆ θεωρίαν, εἰς τὴν ὁρθεῖαν παρατήρησιν, εἰς ὁρθὴν σύγκρισιν καὶ κρίσιν, ἐνισχυεὶ ὅλον ὅτι καὶ στερεοποιεῖ τὴν θέσιν τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ εὐεξίας καὶ ἐπὶ πλέον αὐξάνει τὰς θετικὰς γνώσεις διὰ τῆς παραβολῆς νέων εἰκότων, νέων ἰδεῶν καὶ νέων θεωριῶν, ἄσπερ χορηγεῖ τῷ παιδί ἡ παιδεία διαρκῶς. Ὅστω δὲ ἡ ἀσκήσις τῶν αἰσθήσεων ἐν ταύτῃ εἶνε σπουδαῖον μέσον πρὸς διάπλασιν καὶ τοῦ πνεύματος, ἥτοι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς τὸ ν' ἀναγνωρίσῃ τὰς ιδιότητας τῶν περὶ τὸν ἄνθρωπον ἀντικειμένων, νὰ συγκρίνῃ αὐτάς καὶ συναρμολογῇ, εἶνε μέσον ὡπερ ἤθελεν εἶσθαι εὐχῆς ἔργον ἐάν, ἔνεκεν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐπιρροῆς του, γενικῶς καὶ κατὰ τὰ ἐνόντα εἰσῆγον εἰς χρῆσιν.

Πρὸς δὲ τούτους ἐν ὁρθῇ ἐκλογῇ τὰ μάλα ἐνισχύει ἡ παιδεία καὶ τὴν σωματικὴν εὐεξίαν καὶ ἐλαστικότητα τοῦ παίζοντος. Εἰς ὅποιαν ἐνέργειαν τίθενται οἱ μῦοις κατὰ τὰ φαιδρὰ σκλαθάκια καὶ τὰς τούτους ὁμοίας παιδιὰς! Τὸ πᾶν εἶνε κίνησις καὶ ζωῆ, οὐδὲν μέλος ἤσυχον ἢ ἀκίνητον, ἐκάστη τις εἶνε ἐνταταμένη. Τοῦτο ἐπιταγοῦν τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, ἐνδυναμοῦσι τοὺς μῦοις, ἀποδίδει αὐτοῖς νέαν καὶ μείζονα εὐτονίαν, καθίστανει ἅπαν τὸ σῶμα εὐκαμπτότερον, εὐατροφώτερον καὶ ἐλαφρότερον καὶ σημαντικῶς ἐπιβοηθεῖ τὴν ταχέειαν ἐπαλλαγὴν τῆς οὐσίας. Τοῦτο εἶνε ἐπωφελεὲς ἐνὶ ἐκάστῳ παιδί, εἰς ὅπως ὅμως τῷ εἰς τὴν σχολὴν φοιτῶντι, ὅπερ ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους ὀφείλει νὰ μὲν καθήμενον καὶ σιωπηλὸν καὶ καθ' ἅπαντα τοῦτον τὸν χρόνον οὐδὲλως ἢ ἀνεπαρκῶς κινεῖ πολλὰ μύων συστήματα, καὶ ὅπερ διὰ μόνων τῶν μετὰ τῶσαύτης φειδοῦς μεματρημένων γυμναστικῶν ἀσκήσεων ἐν τῇ σχολῇ, ὅση καὶ ἂν ἦν αὐταὶ ὀφέλιμοι, δυσκόλως δύναται ν' ἀποκτήσῃ ἐπανόρθωσιν τῆς ἐπιγενομένης ἐλάθης.

Τούτεστιν λοιπὸν ἔχει ἡ παιδεία μεγάλην σπουδαιότητα διὰ τὴν σωματικὴν καὶ πνευματικὴν εὐεξίαν τοῦ παιδός. Ἀλλὰ καὶ ἕτερον κέρδος δύναται αὕτη νὰ ἐπενέγκῃ, ὅπερ ἐμμέσως πολὺ ἀνωτέρω ὀφέλειαν ἐπάγει τῇ τελευταίᾳ. Ὑπάρχουσι πολλὰ παιδιὰ διειργουσα ὑγιᾶ φιλοδοξίαν, ἐθίζουσα τὸν παῖδα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύγων εἰς τὴν ἀκρίβειαν καὶ τήρησιν τοῦ λόγου του, ἀναγκάζουσα αὐτὸ ν' ἄρχῃ ἑαυτοῦ, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν θέλησιν ἄλλου, νὰ ὑπάγῃ ἑαυτὸ ὑπὸ τὴν πλειονότητα ἢ ὑπὸ τοὺς τεθειμένους νόμους καὶ νὰ παραίτηται τῆς φιλονεικίας καὶ τῆς ματαιοφροσύνης τοῦ ἐγώ. Ὑπάρχουσι ἕτεροι λίαν συντελοῦσαι εἰς τὴν ἀποσθήσιν τοῦ φθόβου, εἰς τὴν διέγερσιν τῆς γενναιότητος, τῆς

εὐσταθείας καὶ τοῦ φρονήματος καὶ ἕτεροι μάλιστα τελειοποιουσα τὸ αἰσθημα τοῦ καλοῦ. Περὶ ὅπου δὲ δέον νὰ ποιῶμεθα τὴν τοιαύτην ἀδιάστασιν καὶ ἐν τῇ παιδείᾳ γυνομένην διαμόρφωσιν τοῦ αἰσθηθῆναι, νοεῖν καὶ θεοῦλεσθαι εἶνε περιττὸν διὰ μακρῶν νὰ διασαφίσωμεν ἐνθάδε, διότι ἡ ὀφέλεια γίγνεται αὐτῇ ἀφ' ἑαυτῆς ἀρίθηλος.

Ἐκ τούτων πάντων ἔπεται ὅτι δέον νὰ παρέχεται συγχάς τῇ νεολαίᾳ ἢ πρὸς τὸ παίζειν εὐκαίρια καὶ οὐχὶ ν' ἀφαιρῆται· οἱ δὲ γονεῖς καὶ οἱ παιδαγωγοὶ ἀίσιπτε δέον νὰ προσέχωσιν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς, τῆς διαταγωγῆς καὶ τοῦ μέτρου τῆς παιδείας, καὶ τότε μόνον νὰ προδίδωσιν εἰς περιορισμούς, ὅταν διορθῶσι κινδύνους κατὰ τῆς σωματικῆς, πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς τοῦ παιδός εὐεξίας. Τῶν δὲ τοιούτων περιορισμῶν δέον τοσοῦτο μᾶλλον μετὰ προσοχῆς νὰ ἐπιλαμβανόμεθα, καθ' ὅσον ἡ παιδεία ἱκανοποιεῖ τὰς φυσικὰς ἐκείνας ὁρμὰς τὰς μετὰ τῶσαύτης ἐντάσεως κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ἐκδηλουμένας, ἐνενοῦμεν τὰς ὁρμὰς πρὸς ἐνέργειαν, ὀμιλίαν, ἀπομίμησιν καὶ γνῶσιν. Τὸ παιδίον θέλει νὰ ἔχῃ ἀσχολίαν, ἔτι καὶ μετὰ διανοητικῆν ταλαιπωρίαν, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, καὶ διὰ τοῦτο δέον νὰ χορηγῆται αὐτῷ ἢ πρὸς τοῦτο εὐκαίρια. Ὑψ' ἐκάστου ὑψηλοῦ παιδός ὡς ἐξ αὐτομάτου ζητεῖται ἐνέργεια, αὕτη εἶνε ἡ ἥρονή τῶν αἰσθήσεων του καὶ αὕτη γεννᾷ ἐν αὐτῇ ἐσωτερικὴν εὐχαρίστησιν. Ὅμοιος φυσιολογικὴ εἶνε καὶ ἡ ὁρμή αὐτοῦ πρὸς ὀμιλίαν καὶ ἀναστροφήν μετὰ τῶν ὀμηλικῶν, καὶ ἡ σπουδὴ περὶ τὴν ἀπομίμησιν ὡνπερ ἤκουσε καὶ εἶδε. Καὶ ἡ περιεργία τῶν παιδῶν, αἱ ἀδιόλεστοι αὐτῶν ἐρωτήσεις καὶ ἡ φιλομαθία ἔγκεινται ἐν αὐτῇ αὐτῶν τῇ φύσει. Ὅλων τούτων τῶν ὁρμῶν δέον νὰ ἐπιμελιώμεθα μετὰ προσοχῆς, νὰ ἐπισκοποῦμεν αὐτάς, καὶ νὰ τὰς χειραγωγῶμεν διότι εὐκόλως δύναται νὰ ὀθίσωσι τὸν παῖδα εἰς κακὰς ὁδοὺς. Λίαν σκεπτικῶς καὶ ἐπωφελεῶς γίγνεται τοῦτο ἐν τῇ καὶ διὰ τῆς παιδείας· καί, πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἐκτου ἔτους τῆς ἡλικίας οὐδαμῶς δέον νὰ λαμβάνῃ χώραν ἄλλη τις ἱκανοποίησις τῆς πρὸς τὸ ἐνεργεῖν ὁρμῆς ἢ ἐκείνη ἣν ἐαυτῷ ἐκλέγει ὁ παῖς ἐν τῇ παιδίᾳ. Πᾶσαι σκεδὸν αἱ ἀποπειραὶ εἰς πρόβωρον ἐνασχόλησιν τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς σχολικαῖς ἐπιστήμαις ἀπέτυχον. Καὶ παρατηροῦμεν μὲν κατ' ἀρχὰς ὅτι οἱ παῖδες ἐπὶ τινα χρόνον θαυμασιῶς προοδεύουσιν, εἶτα ὁμοῦς ἐπέρχεται ὅτε μὲν θραδέως, ἄλλοτε δὲ αἴφνης στάσις, πνευματικὴ τις κάρωσις, ἥτις συνηθέστατα εἶνε καὶ διαρκῆς, ἐπάγουσα σπουδαίαν ὀπισθοδρόμησιν τοῦ πνεύματος καθ' ἅπαντα τὸν βίον. Τοιαύτη εἶνε ἡ σκληρὰ τιμωρία, διότι λίαν πρωίμως ἐστερεθῆ ὁ παῖς τῶν παιδιῶν αὐτοῦ! Ἴσως μήτηρ τις ἤθελε μοι ἀποκριθῆ. "Ἐπρεπε νὰ σταίλω τὸν υἱόν μου τόσον πρωίμως εἰς τὸ σχολεῖον, διότι δὲν εὕρισκε πλέον εἰς τὸ παιγνιδιὸν του ἐν τῇ οἰκίᾳ διασκεδάσιν καὶ ἐστενοχωρεῖτο." Τοιαῦτα καὶ τὰ παρόμοια ἀκούομεν οὐχὶ σπανίως, ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα δὲν δύναται ν' ἀναίρεσθαι τὰ ὕψ' ἡμῶν εἰρημένα, διότι ὅταν πενταετής παῖς δὲν εὕρισκῃ πλέον διασκεδάσιν ἐν τῇ παιδίᾳ, τότε ἡ κακῶς ἀνετρέφῃ καὶ διεσθάρῃ, ἢ ἡ ἐκλογὴ τῆς παιδείας δὲν ἦτον ἡ ὁρθή.

(Ἔπεται ἡ συνέχεια καὶ τὸ τέλος.)

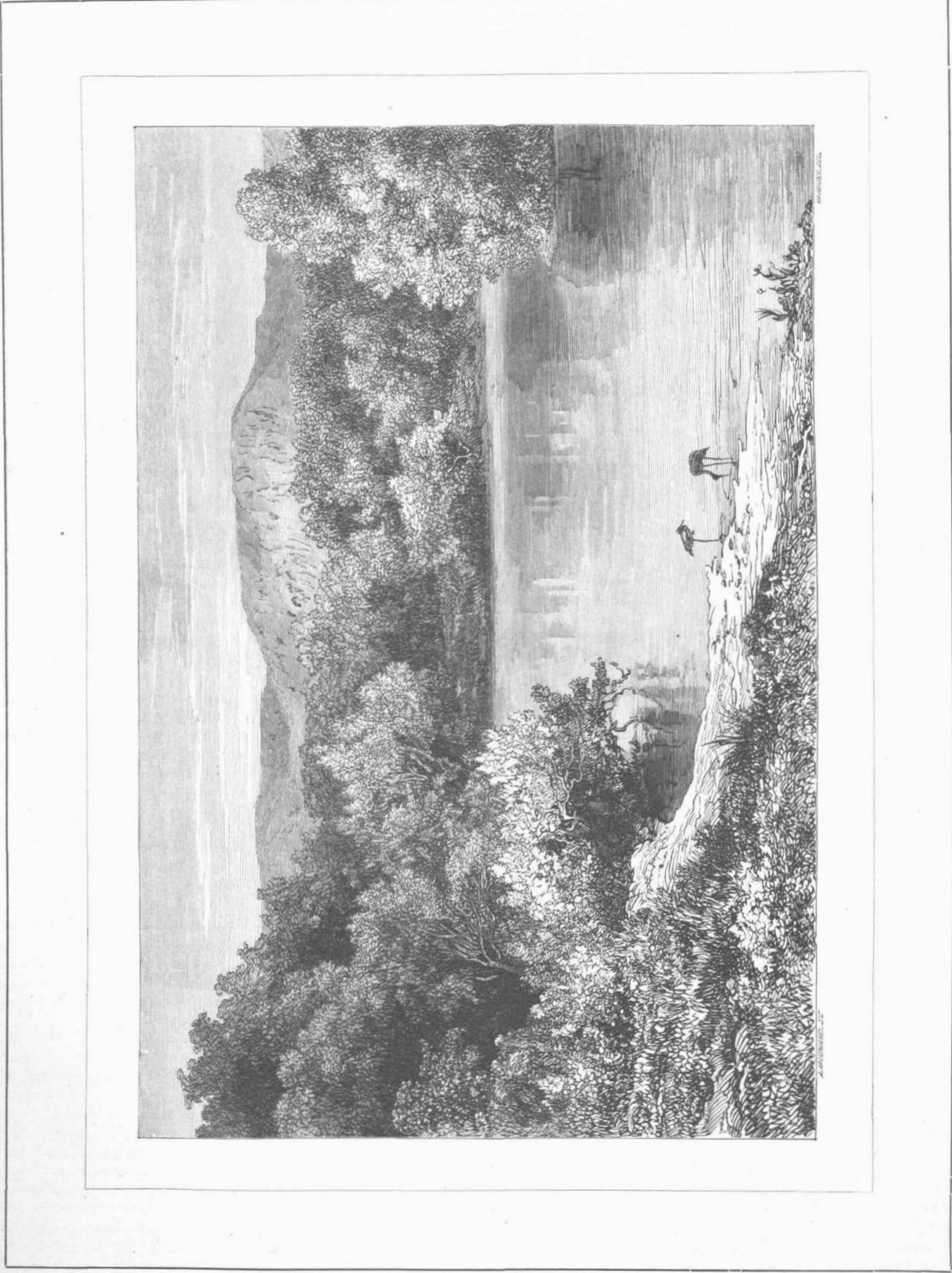
Ο ΙΟΥΔΑΝΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 101.)

Ὁ Ἰορδάνης οὗ τὸ ὄνομα εἶνε τόσον σεβαστὸν παρ' ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς δὲν εἶνε χεῖμαρρος μικρὸς καὶ ἀπειρημένος, ὡς τινες

δισχυρίσθησαν, οὐδὲ εἶναι μέγας ποταμὸς, ἀλλ' εἶναι ποταμὸς δευτέρας τάξεως, ὅστις δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τοὺς ἐν Εὐρώπῃ δευτεροῦντας ποταμούς. Αἱ πηγαὶ αὐτοῦ εὐρίσκονται ἐν ταῖς νοτίαις ὑπορείαις τοῦ Ἀντικιβάνου. Οἱ ἀρχαῖοι ἔθετον τὰς πηγὰς τοῦ Ἰορδάνου ἐν Πανίῳ (ἢ κατὰ Διον. Χρυσ. Πανιάδι) τῇ ἀρχαίᾳ Καισαρείᾳ τοῦ Φιλίππου, ὅπου εὐρίσκεται σημερινὸν θαθὺ, ἐξ οὗ ἄφθονον ἐκρέει ὕδωρ. Ἡ πορεία τοῦ Ἰορδάνου εἶναι βραχεῖα· ὁ ποταμὸς μετὰ μικρὸν χύνεται ἐντὸς λίμνης ἐλώδους καὶ νοσηρᾶς, ἥτις ἀποξηραίνεται ἐν ὥρᾳ θέρους. Ἡ λίμνη αὕτη εἶναι ἡ Μερώμ τῆς Παλαιᾶς Διαβήκης, ἢ Σαμογονίτις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἢ Χουλέ τῶν Ἀράβων. Ἐξελθὼν τῆς λίμνης ταύτης ὁ Ἰορδάνης διατρέχει τὴν ὠραίαν πεδιάδα τῆς Γαλιλαίας, τὴν τοσοῦτον ἄλλοτε περιώνυμον διὰ τὴν γονιμότητα αὐτῆς. Σήμερον παράγει ἡ πεδιάς αὕτη σίτον καὶ θάμβακα, ἀλλ' οὐδὲλως πλέον ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἰδέαν, ἣν εἶχον περὶ αὐτῆς οἱ ἀρχαῖοι. Ὁ Ἀβραάμ ἐργόμενος ἐκ Μεσοποταμίας τὴν διέσχισεν. Εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς λίμνης ἀπόστασιν ὑπάρχει γέφυρα, καλουμένη "ἡ γέφυρα τῶν υἱῶν τοῦ Ἰακώβ", διότι κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν γέφυραν ταύτην διέβη ὁ πατριάρχης μετὰ τῶν υἱῶν του ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς χώρας τῶν προγόνων του. Ἡ πεδιάς τῆς Γαλιλαίας ἔχει μῆκος δύο καὶ ἡμίσεως μιλίων· εἰς τὸ ἄκρον αὐτῆς ὁ Ἰορδάνης χύνεται εἰς δευτέραν λίμνην, σπουδαιοτέραν τῆς πρώτης, τὴν λίμνην Γενισαρέτ ἢ Τιβεριάδα, ἣν καὶ θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀποκαλοῦσιν. Ἡ λίμνη αὕτη, ἡ ἀκακαλοῦσα τῶσαύτας ἀναμνήσεις, ἔχει μῆκος μὲν ἐξ μιλίων, πλάτος δὲ 1 1/2. Τὰ ὕδατα αὐτῆς εἰσὶ διωρηστάτα καὶ αἱ ὄχθαι αὐτῆς γραφικώταται. Ἡ χώρα, ἣν ἐνταῦθα διατρέχει ὁ Ἰορδάνης, εἶναι ἡ ὑγιειντέρα καὶ εὐφροτέρα ἄλλης τῆς Παλαιστίνης. Τοῦτο μαρτυροῦσιν οὐ μόνον οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ νεώτεροι περιηγηταί. Ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς Τιβεριάδος ἔκειντο ἄλλοτε πόλεις, ἐκλείψασαι σήμερον ἐντελῶς· ἡ Καπερναούμ, ἡ Βηθσαῦδ μάλιστα ἀφῆσαν ἴχνη τινα τῆς ὑπάρξεώς των. Ἡ ἄλλοτε μεγάλη πόλις Τιβεριάς δὲν εἶναι σήμερον ἢ πτωχὸν καὶ ἄσημον χωρίον. Ἐν τῇ λίμνῃ δὲν ὑπάρχει σήμερον ἢ ἐλασινὴ τις λέμβος, δι' ἣν μετὰ πολλῆς δυσκολίας εὐρίσκει τις λεμβούχον. Σῴζεται ἡ λέμβος αὕτη ὡς τελευταία καὶ ζωῶσα ἀνάμνησις τῶν πολλῶν ἐκείνων πλοίων καὶ ἀκατιῶν, τῶν διωχθέντων ἄλλοτε τὰ ὕδατα τῆς λίμνης. Ἡ ἐρημία καὶ ἡ σιγὴ διεσέχθησαν τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν κίνησιν, τὰς ἐπικρατούσας ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς λίμνης. Σήμερον δὲν μένει εἰμὴ ἡ ἀνάμνησις. Οὐδαμῶς σκεδὸν τῆς Παλαιστίνης ἢ ἄφαντος φύσις δὲν εἶναι τόσον εὐγλωττος, τόσον συγκινητικὴ ὅσον ἐνταῦθα· οὐδὲν μέρος δὲν εἶναι τόσον ἄξιον ἐπισκέψεως, ὅσον τοῦτο, μηδ' αὐτῆς τῆς Ἰερουσαλὴμ ἐξαιρουμένης.

Ὁ Ἰορδάνης, ἐξερχόμενος τῆς Τιβεριάδος λίμνης, ἀκολουθεῖ τὴν πορείαν του πρὸς νότον μεταξὺ δύο σειρῶν ὄρεων· δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ αὐτοῦ ἐκτείνεται πεδιάς, ἥς αὐτὸς κατέχει τὸ μέσον. Ἡ πεδιάς αὕτη εἶναι ἡ μεγαλειτέρα τῆς ἄλλης Παλαιστίνης, οἱ Ἀραβες τὴν ὀνομάζουσιν Ἐλ-Γκώρ· εἶναι πεδιάς ἄγονος καὶ μελαγχολικῆ. Ἐνταῦθα ὁ Ἰερφᾶς ἐνίκησε τοὺς Ἑβραίους· περὶ τὴν Ἰεριχὼ ἡ πεδιάς, ἔχουσα πλάτος δύο μιλίων, λαμβάνει τὸ ὄνομα πεδιάδος τῆς Ἰεριχούς. Αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς τὸ μέρος, δι' οὗ οἱ Ἑβραῖοι εἰσῆλθον εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Ἡ παράδοσις ἐπιδείκνυται καὶ τὴν θέσιν, ἐν ᾗ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ τὸ μέρος, ἐνθα ἐστρατοπέδευσαν μετὰ τῶσαύτων ἐτῶν περιπλανήσεις. Τὸ θάπτισμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν

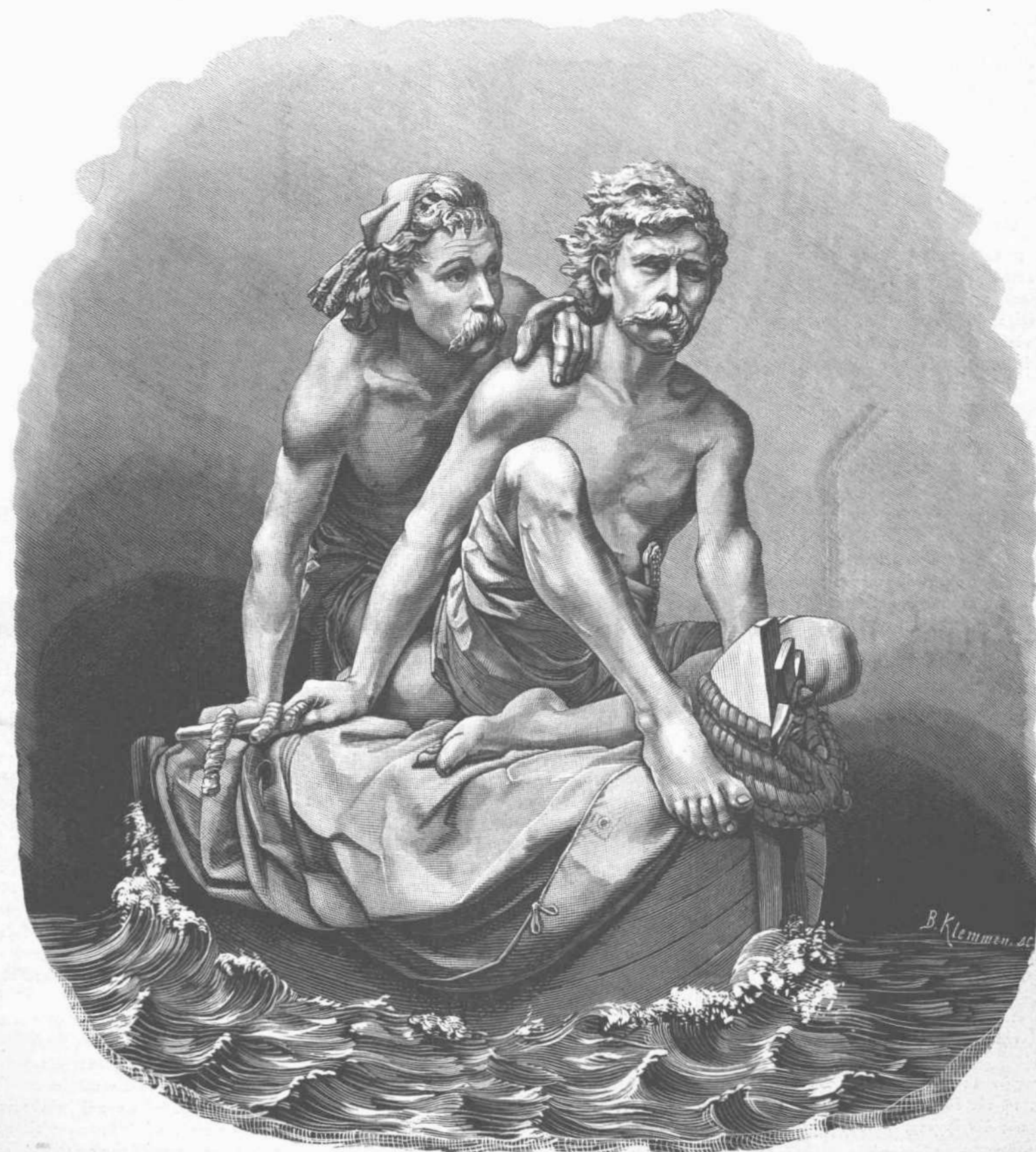

Ο ΙΟΥΔΑΝΗΣ

ΣΑΠΦΩ Η ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΑ.

Ο ΚΑΝΑΡΗΣ ΚΑΙ Ο ΠΙΠΙΝΟΣ.

(Σύνπλεγμα εκ μαρμάρου εν Παλέρμω.)

Ἐλλάδος ἀγῶνος μεγάλου ὁ καλλιτέχνης δύναται νὰ ἐμπνευσθῆ. Νομίζομεν ὅτι εἶναι δίκαιον, καὶ ὀφείλει μάλιστα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσειάν της πρὸς ἀνδρα τοιοῦτον, ὅστις διὰ τῆς ὥραιας αὐτοῦ τέχνης συντελεῖ εἰς τὸ νὰ διαδοθῆ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τὰς μορφὰς ἀνδρῶν, ὧν ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ φιλοπατρία θέλουσι δοῦναι διὰ παντός τὴν Ἑλληνικὸν ὄνομα. Οὕτω καὶ ὁ ζῆλος τῶν ἀγαπῶντων ἡμᾶς ξένων κεντάται καὶ ἀξιοπρεπῶς τιμᾶται ἡ ὥραια τέχνη, ἣτις τοσοῦτον συντελεῖ εἰς διακρίσεις περιφανῶν ἄλλων.

Ἡ προκειμένη εἰκὼν κατασκευάσθη κατὰ ἐπιτυχῆ φωτογραφίαν τῶν ἐν Παλιερμῷ διακεκριμένου φωτογράφου κ. INCORPORA.

ΤΟ ΣΕΛΙΝΙΟΝ.

Διήγημα ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Τὸ κυριώτερον καὶ ὅλως ἀπαραίτητον ἦτο νὰ εὐρεθῆ ἵππος. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ζήτηματος τοῦτου ἐφαίνετο τῶσδε ἐπιτυχῆ τῷ Γουλιέλμῳ, ὥστε καὶ ὁ Βέροσταϊν, ὅστις χιλιάσις θὰ ἐπρότιμα νὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς στρατιώτας τοῦ Ἰακώβου ἢ νὰ ἐκθῆ εἰς κίνδυνον τὸν νεαρὸν του προστάτην, ἐπέσιθη ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ εὐρεσις ἵππου οὐδένα παρείχε κίνδυνον. Ὁ Γουλιέλμος, ἀφ' οὗ ἔφερον εἰς τὸν κόμητα τρέφιμα ἀρκετὰ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας καὶ ἀφ' οὗ ἔλαθε παρ' αὐτοῦ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἀγορὰν ἵππου χρήματα, ἔλαθε παρὰ τοῦ κυρίου του, τοῦ Ἰέρρη, τὴν ἀδειαν ν' ἀπουσιάσῃ τὴν ἐποῦσαν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ν' ἐπισκεψθῆ ἐξοδωλὸν τινὰ τοῦ πατρὸς του κατοικοῦντα εἰς ὀλίγων μιλίων ἐκείθεν ἀπόστασιν. Φορέσας τὰ καθαρῶτερα ἐνδύματά του καὶ κτενισθεὶς μετὰ προσοχῆς ἀνεχώρησεν· εἶχε δὲ τὸσόντο καλὴν τὴν ὄψιν καὶ εὐγενῆ τὸ παράστημα, ὥστε ἡ Δόλλη τῷ εἶπεν, ὅτι ἀπῆρχετο, ὅτι ἐφαίνετο υἱὸς λόρδου.

Ὁ νέος θοασκὸς ἠκολούθησε κατ' ἀρχάς, διὰ νὰ μὴ διεγείρῃ ὑπονοίας, τὴν πρὸς τὸ χωρίον τοῦ συγγενοῦς του ἄγουσαν ὁδόν· ἀλλὰ μολίς εἶχε φθάσει εἰς ἀπόστασιν τινὰ τῆς ἐπαύλειος, ἤλλαξε ὁρμήμον καὶ διεκίνησεν πρὸς τὴν πόλιν Δούμφορρη. Φθάσας ἐκεῖ ἔσπευσε εἰς ἀναζήτησιν πεταλωτοῦ, καὶ εὐρῶν τοιοῦτον τὸν ἠρώτησεν·

— Δύνασαι νὰ μοὶ εἰπῆς ποῦ ἤμπορῶ νὰ εὐρῶ εἰς τὴν πόλιν ἵππον καλὸν καὶ εἰς μετρίαν τιμὴν;

— Καὶ διὰ ποῖον θέλεις τὸν ἵππον, μικρὸν μου φίλον; ἠρώτησε χλευαστικῶς ὁ πεταλωτῆς· ὅσῳ καὶ ἂν ᾖ εὐγενῆς, θεδαίως διὰ σὲ δὲν θὰ ᾖ.

— Εἶναι διὰ τὸν Νικόλαον Ἰέρρη, τὸν ἐνοικιαστῆν, ἀπήντησεν ὁ παῖς· ἰδοὺ καὶ τὰ χρήματα.

Καὶ ἐξαγαθῶν ἐκ τοῦ βουλακίου του δέκα λίρας χρυσοῦ τῷ τῷ εἰδείεν.

— Καὶ πῶς δὲν ἔρχεται ὁ Ἰέρρης μόνος; ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος.

— Εἶναι ἀσθενής, κλινήρης· ἤξευρε ὅτι γνωρίζω τοὺς ἵππους ἀρκετὰ καλά, διότι ἐγὼ εἶμαι ἐκείνος, ὁ ὁποῖος περιποιεῖται καὶ τοὺς ἵππους του.

— Πολλὸ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ πεταλωτῆς· γνωρίζω ἵππον, πρὸς πόλιν· περιμένε με μίαν στιγμὴν νὰ φορέσω τὸν μανδύαν μου, καὶ ἀμέσως ἔρχομαι νὰ σὲ ὀδηγήσω πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ πωλήσῃ τὸ ζῶόν του.

Ἡ θοασκὸς ἐδέχθη τὴν πρότασιν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἰσόγειον αἴθουσαν, ἵνα τὸν περιμείνῃ. Δυστυχῶς ὁ πεταλωτῆς οὐ μόνον ἐγνωρίζε τὸν

Νικόλαον Ἰέρρη, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Ἰέρρης τὴν προίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἶχε μεταβῆ εἰς Δούμφορρη καὶ εἶχε προγευματίσει μετὰ τοῦ πεταλωτοῦ. Συνέπεια δὲ τούτων πάντων ἦτο ὅτι δὲν παρήλθεν ἡμίσεια ὥρα, καὶ ὁ Γουλιέλμος εἶδεν εἰσερχομένους εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐπαρίμενε, δύο ἀστυνομικοὺς κλητῆρας, οἵτινες τὸν συνέλαβον ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, ὅπως τὸν ὀδηγήσωσιν ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ.

Ὁδηγηθεὶς ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ ὁ Γουλιέλμος ἀπήντησεν ἐν πάσῃ εὐκρινείᾳ εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις περὶ τοῦ ὀνόματός του, περὶ τοῦ ἔργου του, περὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς του κ. τ. κ. Ὁμολόγησε μάλιστα εὐθὺς ὅτι ὁ κύριός του δὲν τῷ εἶχε δώσει ἐντολὴν ν' ἀγοράσῃ ἵππον· δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ εἰπῇ οὔτε παρὰ τίνας ἔλαθε τὴν ἐντολὴν οὔτε παρὰ τίνας εἶχε λάβει τὰς δέκα λίρας, αἵτινες ἦσαν κατατεθειμέναι ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ δικαστοῦ, καὶ περὶ ὧν εἶπε μόνον ὅτι δὲν τῷ ἀνήκουσιν. Ἡ κριεὶσθὴ νὰ διαδοθῆσθαι μετ' ἑκείνου ὅτι τὰ χρήματα ἐκεῖνα δὲν εἶχε κλέψῃ, καὶ μετὰ τὴν ἀνάκρισιν παρηκολούθησεν ἠρώτως τὸν δεσμοφύλακα, ὅστις τὸν ὀδηγήσεν εἰς τὴν φυλακὴν, χωρὶς νὰ προσέβη ἄλλην λέξιν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀθουότητός του.

Τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ὁ Ἰέρρης προσεκλήθη νὰ μεταβῆ τὴν ἐποῦσαν μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὴν πόλιν, ὅπως καταθέσῃ περὶ κλέπτου συλληθέντος, ὅστις ἔλεγεν ὅτι κατοικεῖ τὴν ἑσπαλίαν του. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἰέρρη συνέκειτο ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς του, καὶ ὁ δυστυχῆς Γουλιέλμος ἠναγκασθῆ νὰ ὑποστῇ ἐνώπιον τῆς Δόλλης καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρός, ὅστις πρὸ δέκα ἡδὲ ἐτῶν τῷ ἐπέιχε θέσιν πατρὸς, δευτέραν ἀνάκρισιν, ἐν ἣ ἄλλοι δὲν εἰσῆγγεσε νὰ δικαιολογηθῇ.

— Ἐάν δὲν ἔκλυψες, τῷ ἔλεγεν ὁ Ἰέρρης, ὀνόμασε τὸν ἄνθρωπον, ὅστις σοὶ ἔδωκε τὰς δέκα λίρας, καὶ ἡ Α'. Ἐὶ ὁ δικαστῆς θὰ σὲ ἀφήσῃ ἐλεύθερον.

— Ὀνόμασέ τον, ὀνόμασέ τον, Γουλιέλμ, τῷ ἔλεγεν ἡ Δόλλη, ὑπόσθα ἱκετευτικῶς τὰς χεῖράς της.

— Δὲν θὰ τὸν ὀνομάσω, ἀπήντη ὁ Γουλιέλμος, οὐ ἡ ἀσθένειά καὶ τὰ τρέμοντα χεῖρά μου ἐμπαρτέρουν τὸν ἐσωτερικὸν ἀγῶνα.

Ἄν καὶ ὁ Ἰέρρης ἀπέφυγε νὰ καταθέσῃ περὶ διαφορῶν ἄλλων κλοπῶν, ἃς κατὰ καιροὺς εἶχεν ἐννοήσει, οὐχ ἤττον ὅμως ἡ ἐνθὺμησις αὐτῶν, συνδυαζομένη πρὸς τὰς παρούσας περιστάσεις, δὲν παρεκίνησαν αὐτὸν νὰ ἐκλάβῃ τὸν Γουλιέλμον ἀθῶον. Ἡ κατάθεσις τοῦ ἔργου, εὐνοϊκῆ μὲν τῷ παιδί, εἶχε ὅμως τὸν τύπον φυσικῆς εὐσπλαγχνίας, ὅστις δὲν διέφυγε τὸν δικαστῆν· διὸ καὶ οὗτος ἐνόμιζε καθήκον του νὰ κρατῆσθαι προσφυλακικῶς τὸν κατηγορούμενον καὶ νὰ παραπέμψῃ αὐτὸν εἰς τὸν κακουρηθικιστῆν.

Ἡ Δόλλη ἀκούσασα τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἤρχισε νὰ ὀλοφύρηται, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰέρρης δὲν ἠδύνατο νὰ κρατῆσθαι τὰ δάκρυά του.

— Μὴ κλαίεις, Δόλλη, μὴ κλαίεις, κύριε, εἶπεν ὁ νέος θοασκὸς· καὶ ὁ Θεὸς δικάζει, καὶ ἡ κρίσις αὐτοῦ εἶναι ἡ δικαία.

Ἐν ᾧ δ' ἠτοιμάζετο ν' ἀκολουθήσῃ τοὺς κλητῆρας, οἵτινες ἔμελλον νὰ τὸν ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν, ἡ Δόλλη εὐρην εὐκαιρίαν νὰ τὸν πλησιάσῃ, καὶ σφίγγῃ ἄπας ἀκόμη τὴν χεῖρα τοῦ φίλου τῶν παιδικῶν της χρόνων καὶ νὰ τῷ ἐγχειρίσῃ ἀπαράτητος ἀργυροῦν νόμισμα· ἦτο τοῦτο σελίνιον, ἡ μὴν τῆς Δόλλης περιουσία.

Ἐπειδὴ ἡ προτεραία ὄλη εἶχε παρέλθει χωρὶς νὰ φανῆ ὁ Γουλιέλμος ὁ κόμης διέβλε τὴν νύκτα ὄσπνος καὶ ἐν μεγάλῃ ἀνησυχίᾳ. Αἱ ἀπαισιώτεροι ὑποθέσεις καταστράτον τὸν νοῦν του, καὶ αὐτὸς καθήρατο τὸν ἐγνώσιμόν του,

ὅστις τὸν παρεκίνησε νὰ παραβλέψῃ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐθετιθέτο ὁ νεαρὸς σωτῆρ του χάριν αὐτοῦ. Ἀπέναντι τῶν κινδύνων τούτων τοῦ μικροῦ θοασκοῦ ὁ προσωπικὸς αὐτοῦ φόβος διελύετο, καὶ ἅμα ἐγράφαεν ἤρχισε νὰ διατρέχῃ τοὺς λόφους φωνάζων ὑψηλῇ τῇ φωνῇ τὸν Γουλιέλμον· μετέβη εἰς τὸ ὄψωμα, ὅθεν ἐφαίνετο ἡ ὄλη παδιά, ἀλλὰ μὴ θέλων ἐρχόμενον τὸν θοασκόν, τόσον μεγάλῃ ἐγενεῖν ἡ ἀνησυχία του, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἑσπαλίαν.

Ἀγνοῶν ὅμως τὴν διεθύνουσαν ὁ Βέροσταϊν κατήλθεν εἰς τὴν κοιλάδα διὰ τῆς ἐνώπιόν του ἀτραποῦ, ἐπιβίβων ν' ἀπαντήσῃ τινά, ὅστις νὰ τὸν ὀδηγήσῃ πρὸς τὴν ἑσπαλίαν. Αἴφνης εὐρέθη ἐν μέσῳ πολλῶν ἀνδρῶν, καταρχομένον ἐκ τῶν λόφων καὶ κραυγάζοντων· "Ἄγωμεν! Ἄγωμεν! Εἰς Δούμφορρη!" Ὁ κόμης, θέλων ὅτι πᾶσα τῷ ἀπεκόπει διαφυγῇ, οὐδὲ προσπαθεῖ ν' ἀλλάξῃ ὁρμήμον, καὶ ἤρῃ εἶναι πεπεισμένος ὅτι πᾶσα ἐξέλιπε δι' αὐτὸν ἐλπὶς, ὅτι αἴφνης ἀκούει φωνάς· "Ζήτω ἡ Μαρία! Ζήτω ὁ Γουλιέλμος! Κάτω οἱ παπισταί!" αἵτινες χαρμωσοῦν ἤχουσιν εἰς τὰ ὦτά του.

Ὁ κόμης, ἐνοσῶν ὅτι εὐρίσκειται ἐν μέσῳ φίλων καὶ ὁμοφρονούντων, ἐρωτᾷ περὶ τῶν συμβάντων, καὶ μακθάνει πρὸς μεγίστην του χαρὰν, ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἰάκωβος, ἐγκαταλειθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ, οὐδεμίαν ἄλληλν εἶχε πλέον διαφυγῆν ἢ νὰ μεταβῆ εἰς Γαλλίαν, καὶ ὅτι ὁ Γουλιέλμος ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ εἰς Λονδίον, θριαμβουλοῦσας τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἀναγνωρισθεὶς παρὰ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ ὀπλισμένου στίφους ὁ κόμης, ἔμαθον ὅτι ὁ μικρὸς Γουλιέλμος εὐρίσκειται ἐν τῇ φυλακῇ· ἀμέσως δὲ ναυλώσας ἵππον ἔσπευσε πρὸς τὴν πόλιν, ὅπου ἔφθασε πολλὴν πρὶν ἢ φθάσωσιν οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες ἔτρεχον νὰ πολεμηθῶσιν τὸν φαντασιώδη ἱρλανδικὸν στρατόν.

Τὰ πάντα ἔβαινον κατ' εὐχὴν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ὃν εὐρην εἰσερχόμενος εἰς τὴν πόλιν, ἦτο συγγενῆς τις τοῦ μαρκιστοῦ τοῦ Ἀβόλ, γνωριστὸς του, ὅστις τῷ προσέφερε τὰς ἐκουλεύσεις του, καθότι ὁ μαρκιστὸς εἶχε πλέον κηρυχθῆ ἀναφανδὸν ὑπὲρ τοῦ Γουλιέλμου. Ὁ Βέροσταϊν παρεκάλει τὸν φίλον του νὰ τὸν ὀδηγήσῃ ἀμέσως πρὸς τὸν δικαστῆν. Ἀρκεσθεὶς εἰς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ κόμητος ὁ δικαστῆς ἐνόησεν εἰς τὰς παρακλήσεις καὶ μίαν ὥραν μετὰ τὴν ἀφίξιν του ὁ κόμης Βέροσταϊν εἶχε τὴν χαρὰν νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν μικρόν αὐτοῦ σωτῆρα.

Ἐλαυθερωθεὶς ὁ νέος θοασκὸς ἐδέχθη τὴν παρὰ τοῦ κόμητος γενομένην αὐτῷ πρότασιν νὰ τὸν παρακολουθήσῃ εἰς Λονδίον. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ὁ Βέροσταϊν ἔγραψε πρὸς τὸν Ἰέρρη ἐπιστολήν, δι' ἣς πληρέστατα ἐδικαιολογεῖ τὸν ἐλευθερωτῆν του καὶ δι' ἣς τῷ ἀπέσταλλε 25 λίρας πρὸς ἀποζημίωσίν του διὰ τὰς ἀθῶνας κλοπὰς, ὧν ὑπῆρξε ὄσιμα.

Μετὰ τρίμηνον ἐν Λονδίῳ διαμονὴν ὁ κόμης ἀνεχώρησεν ἀφῆσας τὸν κύριόν του Γουλιέλμον στερεὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπῆλθε κατ' ὑψηλὴν ἐντολὴν εἰς Ἀμστελδάμ. Ἡ πρῶτῃ του φροντίς ἅμα μεταβᾷ εἰς Ὀλλανδίαν ἦτο νὰ παρῶσθαι τῷ προστατευσόμενῳ του διδασκάλου, ὅπως ἀναπαλήρωσθαι τὸ ἀπολεσθέντα ἔργον τοσοῦτον δὲ καλῶς ἀνηγαγῆσθαι ἡ φροντίς του αὐτῆ, ὥστε μετὰ παρέλευσιν δύο μόνον ἐτῶν ὁ πτωχὸς θοασκὸς ἐγένετο εἰς τῶν λογιωτέρων καὶ εὐφροσύνων τῆς πρωτεύουσας νέων. Τότε ὁ Βέροσταϊν ἠρώτησε τὸν νεαρόν φίλον του ποῖον στάδιον ἐπέσβησε ν' ἀκολουθήσῃ. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Γουλιέλμου Πετερσοῦος ὅτι ἐπρότιμα νὰ ἐπιδοθῆ εἰς τὸ ἐμπόριον, ὁ κόμης τὸν ἐτοποθέτησε παρὰ τινι τῶν μεγαλεμπόρων τῆς πό-

λεως, τὸν Βάν-Δέρνερν, τῷ ὁποῖῳ τὸν ἐβούλησεν ὡς ἤθελε συστήσει τὸν ἴδιον αὐτοῦ οἶον καταθέσας παρ' αὐτῷ καὶ τέσσαρας χιλιάδας φλωρίων ὀλλανδικῶν, αἵτινες ἔσπευσε νὰ παραδοθῶσι τῷ Γουλιέλμῳ ἅμα οὕτως ἤθελε εἰσελθεῖ εἰς θέσιν νὰ τὰς διαχειρισθῇ.

Δὲν θέλομεν παρακολουθῆσαι τὸν ἥρωα ἡμῶν κατὰ τὰ δέκα ἐπόμενα ἔτη, ὧν τὰ ἔξ τελευταία διήλθεν ἐν μέρει μὲν ἐν Βαταβίᾳ ἐν μέρει δὲ ἐν ἄλλαις ἐμπορικαῖς πόλεσι τῶν Ἰνδιῶν χάριν τῶν ὑποθέσεων τοῦ μεγάλου ἐμπορικοῦ οἴκου, οὐ εἶχε γένηαι συνεταίρος. Ἄρκει νὰ εἰπωμεν ὅτι πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν ἡ περιουσία του ἦτο τόσον μεγάλη, ὥστε οὐδεμίαν ἠθάνατο πλέον ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἀδείξῃ, καὶ ὁ διακαέστερος αὐτοῦ πάθος ἦτο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἐν μέσῳ τῆς πολυτελείας τοῦ οἴου του ἠθάνατο πολλὰς ἀδμονίαν καὶ ἀπογοήτευσιν καὶ μετὰ πάθος ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην του τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ μικρὰ Δόλλη ἢ ἡ γραιὶ Ραχὴλ τῷ εἶδον κἀρούα τινὰ ὅπως ἀρίστη τὸν ἔβρον αὐτοῦ ἄρτον, καὶ ὑπὸ τὸν ὄρατον καὶ καθάρων τῶν Ἰνδιῶν οὐρανὸν ἐπόθει τὰς ὀμίχλας τῆς φιλαδέφης αὐτῆ Σκωτίας. Τέλος, θέλων νὰ ἴδῃ πάλιν τὸν εὐεργέτην του ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ὀλλανδίαν, ὅπως τακτοποιήσῃ τὰς ὑποθέσεις του καὶ ἀποσυρθῆ πλέον τοῦ ἐμπορίου.

Ὅταν ὁ Γουλιέλμος ἐφθασε εἰς Ἀμστελδάμ ὁ κόμης Βέροσταϊν εὐρίσκειται ἀκόμη ἐκεῖ, καὶ μεγάλη ὑπῆρξεν ἀμφοτέρων ἡ χαρὰ. Ὁ νέος ἔμπορος ἐξεφρόσθη ἐλευθερῶς τῷ κόμητι περὶ τῆς ἐπιθυμίας του ν' ἀποσυρθῆ τοῦ ἐμπορίου.

— Εἶμαι, τῷ εἶπε, πολλὸ πλουσιώτερος παρ' ὅ,τι ποτὲ ἤρχισθην καὶ ἠλπίζω, καὶ πρὸς τούτους ἀθήσια πλέον νὰ περιεργωμαι τὸν κόσμον.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ μείνῃς ἄεργος; τῷ ἀπήντησεν ὁ κόμης. Συλλογίσου ὅτι δὲν εἶσαι ἀκόμη τριάκοντα ἐτῶν.

— Ὅ' ἀγοράσω κτῆμα, τὸ ὁποῖον θὰ διαχειρίζομαι. Μήπως δὲν δύναμαι, ἅμα βελῆσω, νὰ γείνω εἰς τῶν πλουσιωτέρων γαιοκτημόνων τῆς ἐπαρχίας Δούμφορρης;

— Σκοπεύεις λοιπὸν ν' ἀποσυρθῆς εἰς Δούμφορρη; τὸν ἠρώτησεν ὁ κόμης μειδιῶν. Σε κατέλαβον ἡ νοσταλγία.

— Τὸ θέβαιον εἶναι, ἀπήντησεν ὁ νεανίας, ὅτι ὅπου ἐγεννήθην ἐπιθυμῶ νὰ τελευτώσω καὶ τὸν βίον μου. Τόσον συχνὰ ἐνθυμούμαι τὴν κοιλάδα μας, τὴν ἑσπαλίαν τοῦ Ἰέρρη, ὥστε δὲν θέλω ν' ἀποθάνω χωρὶς νὰ ἴδω ταῦτα πάλιν.

— Καὶ ὁ θράχος μου; εἶπεν ὁ Βέροσταϊν γελῶν.

Ὁ Γουλιέλμος, ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ ὅψωσε τοὺς ὄφθαλμούς του πρὸς οὐρανὸν καὶ ἔλαθε τὴν χεῖρα τοῦ εὐεργέτου του.

— Ἔστω λοιπὸν, εἶπεν ὁ κόμης· προτιμῶ νὰ σὲ ἴδω εὐτυχῆ ἐν Δούμφορρη ἢ νὰ ᾖσαι μακρὰν ἐν τῷ Νέφ Κόσμῳ.

— Ὡ! κύριε ἀνέκραξεν ὁ Γουλιέλμος, ὅτι πρὸ πάντων μὲ παρεκίνησε νὰ ἐγκαταλείψω τὸν πλάνητά μου βίον, ἦτο ἡ ἰδέα νὰ ᾖσαι μακρὰν οὐκ καὶ νὰ σὰς ἴδω συχνὰ εἴτε ἐν Λονδίῳ εἴτε ἐν Ὀλλανδίᾳ· πᾶσα ἄλλη ἐπιθυμία, σὰς τὸ ὄναμόν, μοὶ ἦτο δευτερεύουσα, καὶ ὅμως τὸ κενὸν τῆς ὑπάρξεώς μου μοὶ εἶναι πολλὸ θλιβερώτερον ἢ ὅσον φαντάζεσθε, διότι σεις ἔχετε πολλοὺς φίλους, μεγάλην οἰκογένειαν, ἐν ᾧ ἐγὼ εἶμαι μόνος ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ σχηματίσω δεσμὸν ἀγάπης, ὅστις ἦθελε μὲ καταστήσει πράγματι εὐτυχῆ.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ νομπευθῆς;

— Βεβαίως, ἂν εὐρῶ γυναικα νὰ μ' ἀγαπήσῃ· ἀλλ' ἀκόμη οὐδὲν εὐρην. Ἐν Βαταβίᾳ εἶδον πολλὰς ὄφαιας γυναίκας, ἀλλ' οὐδεμίαν ἐπεθύ-

μησα νὰ νομπευθῶ· φαίνεται ὅτι δὲν εἶμαι ἐπιδεκτικὸς ἔρωτος. Οἱ πόθοι μου περιορίζονται εἰς τὸ νὰ ἴδω πάλιν τὰ δάσχημα, νὰ φιλήσω τὸν Ἰέρρη, τὴν γραιὶν Ραχὴλ καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Δόλλην ἐν σελίνιον, τὸ ὁποῖον διετήρησα πάντοτε καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἀνταλλάσσω μὲ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς. Τώρα θεδαίως ἡ Δόλλη ὑπανόρθωθῃ πρὸ πολλοῦ· ἦτο τόσον ὄφαια! Ἢθ' ἴδω οἰκοδόσωσαν, καὶ ὀφείσθην ὅτι τὸ σελίνιον τοῦτο θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποκοστάσασιν τῶν υἱῶν της καὶ τῶν θυγατέρων της.

Ἐνα μῆνα μετὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην ὁ Γουλιέλμος ἀνέπεσε τὸν ἄερα τῆς πατρίδος του. Πενθνυόμενος ἐν ἀναπαυστικῇ ἰδιοκτησίᾳ ἀμὰ πρὸς τὸν χωρίον Α. . . εἰκόμην πρὸς τὸν συνοδόντα αὐτὸν ὑπηρέτην του τὰς ὄραιότερας τοποθεσίας τῆς χώρας. Ἡ νῆς ἐπιβόουσα διέκλυε τοὺς ἐνθουσιασμοὺς τοῦ ἥρωος ἡμῶν καὶ τὸν ἠνάγκαζε νὰ καταλόσῃ εἰς πρόχειρόν τι ἐνοδοχεῖον, ὅπως φάγῃ καὶ ἀναπαυθῆ. Εὐρίσκειτο ἐν τῇ μικρᾷ κωμοπόλει, ἐν ἣ πρὸ δώδεκα ἀκριβῶς ἐτῶν εἶχεν ἀγοράσει χάρτην καὶ κωνοδύλια. Ἡ ἀντίθεσις τῶν δύο τούτων ἐποχῶν συνεκίνησαν αὐτὸν τοσοῦτον, ὥστε καὶ τὸ γέμισμα ἐντελῶς ἐὰν ἐληφθῆναι, ἐὰν δὲν προσέρχετο ὁ ἐνοδοχὸς ὅπως, τὸν ἐρωτήσῃ ἐὰν ᾖσαι εὐχαριστημένος μὲ τὸ δωμάτιόν του.

Ὁ Γουλιέλμος παραγγέλλει καλὸν γεῦμα προσεκάλεσε εἰς αὐτὸ καὶ τὸν ἐνοδοχόν, ὅστις μετὰ τινὰς διαταγὰς ἔλαθε θέσιν παρὰ τὴν τράπεζαν. Ἀφ' οὗ ἔφαγον, ὁ Γουλιέλμος ἠρώτησε τὸν ἐνοδοχόν περὶ τοῦ πλουσιωτέρου τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς χώρας, τοῦ Νικολάου Ἰέρρη.

— Πλουσιῶν, λέγεις; ἀπήντησεν ὁ ἐνοδοχός· Ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης θεδαίως πρὸ πολλοῦ λείπει ἀπ' ἐδῶ διὰ νὰ ὀνομάξῃ τὸν πτωχὸν Νικόλαον πλουσίον.

— Λεῖπω πρὸ δώδεκα ἐτῶν, ἀπήντησεν ὁ Γουλιέλμος μάλλον χαίρων ὅτι ὁ ἀρχαῖος φίλος του εἶχε ἀκόμη ἢ τεθλιμμένος ὅτι ἦτο καταστραμένος.

— Καὶ ἀπὸ δωδεκα ἔτη, ἐξηκολούθησεν ὁ ἐνοδοχός, ἀρκέτων νερόν ἀπέρασεν ἀπὸ κῆτος ἀπὸ τὸ γεφύρι μας. Ἡ Ὑμ. Ἐξοχότης γνωρίζει θεδαίως ὅτι ἂν τότε ἦτο καλὸν νὰ φανίηται τις φίλος τοῦ βασιλέως Ἰακώβου, κατόπιν θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ φανῆ τις φίλος τοῦ διαβόλου.

Διὰ τὴν δυστυχίαν του ὁ Ἰέρρης ἔμεινε Ἰακωβιστῆς, ὥστε οἱ στρατιῶται τοῦ βασιλέως Γουλιέλμου ὅταν ἤλθον, ἔζησαν ἀρκέτων καιρὸν εἰς τὴν βῆ

ομίλει, τὸ πρόσωπον τῆς νεάνιδος ἐλάμβανε τύπον ἐπιλήθειας καὶ χαρᾶς, ὅστις ἐστὶ ὄραιότερον τὴν καθίστα.

Καθ' ὅλην ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ὁ Γουλιέλμος μόνον τὴν Δόλλην εἶχε κατὰ νοῦν· διὰ καὶ τὴν ἐπιούσαν ἀμέσως μετέβη πάλιν εἰς τὴν ἑσκαυλιν, τὴν ἄνω μόνος. Τοῦ Ἰέφρη μεταβάλλοντας εἰς τοὺς ἀγρούς, εὔρα τὴν Δόλλην μόνην ἐργαζομένην ἐν τῷ ὄρωματι. Ἐκάθησε πλησίον τῆς καὶ κατ' ἀρχὰς τῆ ὀμίλησε περὶ πραγμάτων ἀδιαφόρων· εἶτα δὲ τὴν ἠρώτησε διατὶ τὴν προτεραιάν ἢ θέα αὐτοῦ τῆ εἶχεν ἐμπούησαι ἐντύπωσιν.

— Ἐνεκα ὁμοιότητος, ἀπήντησεν ἡ κόρη, ἀλλὰ ὁμοιότητος μεγίστης.

— Μεταξὺ ἐμοῦ καὶ ἄλλου τινὸς θεδαίως, ἔσως φίλου τινός; ἠρώτησεν ὁ Γουλιέλμος.

— Naί, φίλου καὶ φίλου λίαν ἀγαπητοῦ! ἀπήντησεν ἡ κόρη με ὑφως, εἰς τὸ ὅποιον δὲν ἠδύνατο νὰ κρατηθῆ ὁ Γουλιέλμος ἂν δὲν ἤθελε νὰ θεδαιωθῆ ἐντελῶς περὶ τῆς εὐδαιμονίας του. Ἦσαν πολὺ τὸν ὁμοιάζετε, ἢ μᾶλλον ὁμοιάζει τὸσον πολὺ τὴν Ἰμ. Ἐκλαμπρότητα, ὥστε ἐνόμιζον ὅτι τὸν ἔδλεπον πάλιν, ἂν καὶ ἀμφιβάλλω ἂν εἴ ἀκόμη.

— Ἀνεχώρησε λοιπὸν πρὸ πολλοῦ;

— Πρὸ δώδεκα ἐτῶν.

Καὶ ὁ Γουλιέλμος εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀκούσῃ τὴν διήγησιν τοῦ ὄλου βίου του ἀπὸ τῆς γεννησῶς του μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οἱ κλητῆρες ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Τέλος θύμω, προσέειπεν ἡ νεάνις, ἢ ἀθωότης του ἀπεδείχθη; τοῦτο ἔγραψεν ὁ κόμης Βέρσαϊν εἰς τὸν πατέρα μου. Ἐγὼ θύμω δὲν εἶχον ἀνάγκην τῆς ἐπιστολῆς του, διότι ἤμην θεδαία ὅτι ὁ Γουλιέλμος ἦτο ἐντελῶς ἀθῶος!

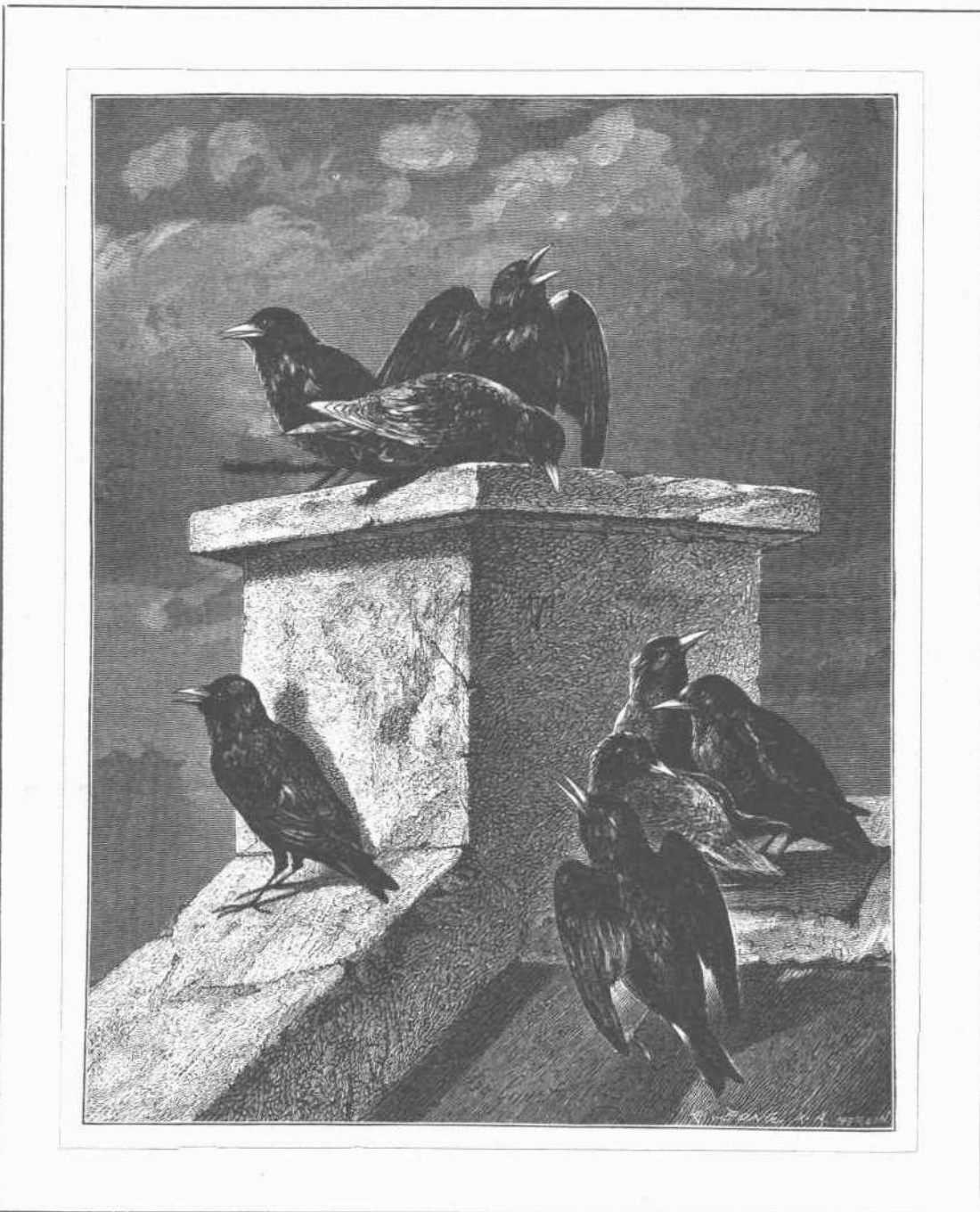
Ὁ Γουλιέλμος εἰς ἄκρον συγκεκινημένος ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Δόλλης, καὶ ἠτοιμάζετο νὰ εἴπῃ τὸ ὄνομά του, ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ ὄρωματι ὁ Ἰέφρη.

Ὁ γέρων, μαθὼν τὴν ἔλευσιν τοῦ νέου κυρίου του, ἤρξατο φέρων διάφορα ἔγγραφα καὶ κατάστιχα ἀναφερόμενα εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν τελευταίων ἐτῶν. Παρεκάλεισε τὸν Γουλιέλμον νὰ καθίσῃ παρὰ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐκεῖ τῷ ὑπέβαλε τοὺς λογαριασμοὺς θύμω. Τέλος φθάσας εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη, ὁ γέρων δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του.

— Θὰ λογιζώμαι εὐτυχῆς, εἶπεν, ἐὰν ἀφ' οὗ ἤμην εἰς τῶν πλουσιωτέρων ἐκμισθωτῶν τῆς Σακωτίας, ἢ Ἰμ. Ἐκλαμπρότης θελήσῃ νὰ με σώσῃ ἀπὸ τῆς δυστυχίας. Ἡ δυστυχία μοὶ

εἶναι πρὸ πάντων ἐπαισθητὴ ἔνεκα τῆς κόρης μου· χωρὶς προίκα χωρὶς οὐζόν. Ἡ καλὴ μου Δόλλη γνωρίζει κάλλιστα ὅτι θ' ἀποθάνῃ ἄγματος. — Ἀπατάται! Ἀπατάται! ἀνεκράξεν ὁ Γουλιέλμος· διότι ἂν συγκατατίθεσαι, κύριε Ἰέφρη, θὰ γείνη οὐζόν μου, καὶ ἰδοὺ ἡ προίκα τῆς, προσέθηκε ἔγχεριζων τῇ παρισταμένη κόρῃ ἐν σελίνιον.

ΤΕΛΟΣ.

ΣΥΣΤΕΦΙΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΗΜΙΑΝ.

Η ΑΙΤΝΑ.

(Ἐκ τῆς περιοδείας τοῦ E. RECLUS.)

(Μετὰ εἰκόνας, ἄρα σελ. 109.)

Ἄντ' ἢ νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν δρόμον διὰ τῆς Κατάνης, εὐκόλον μοὶ ἦτο νὰ φθάσω εἰς τὴν Αἴτναν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς πόλεως Ἀτσιβέας. Ἡ ὁδὸς, ἢ ἐντεῦθεν πρὸς τὸ Νικολόζι ἄγρυσσα, εἶναι ὄραιότερα καὶ πλουσιώτερα εἰς ῥωμαντικὰς τοποθεσίας τῆς ἐτέρας ὁδοῦ, ἢν πάντες σχεδὸν οἱ ξένοι περιηγηταὶ ἀκολουθοῦσιν. Πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀτσιβέας ὑψοῦμένους τις θαμνητὸν ἔχει κάτωθεν αὐτοῦ τὸν ἐκτεταμένον κῆπον, τὸν περιβάλλοντα τὰς ὑπορείας τοῦ ἡφαιστίου καὶ τὴν κυανὴν ἔκτασιν τοῦ Ἰονίου πελάγους. Χωρὶα, πλουσιώτερα πολὺ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις τῆς Σικελίας εὐρισκομένων

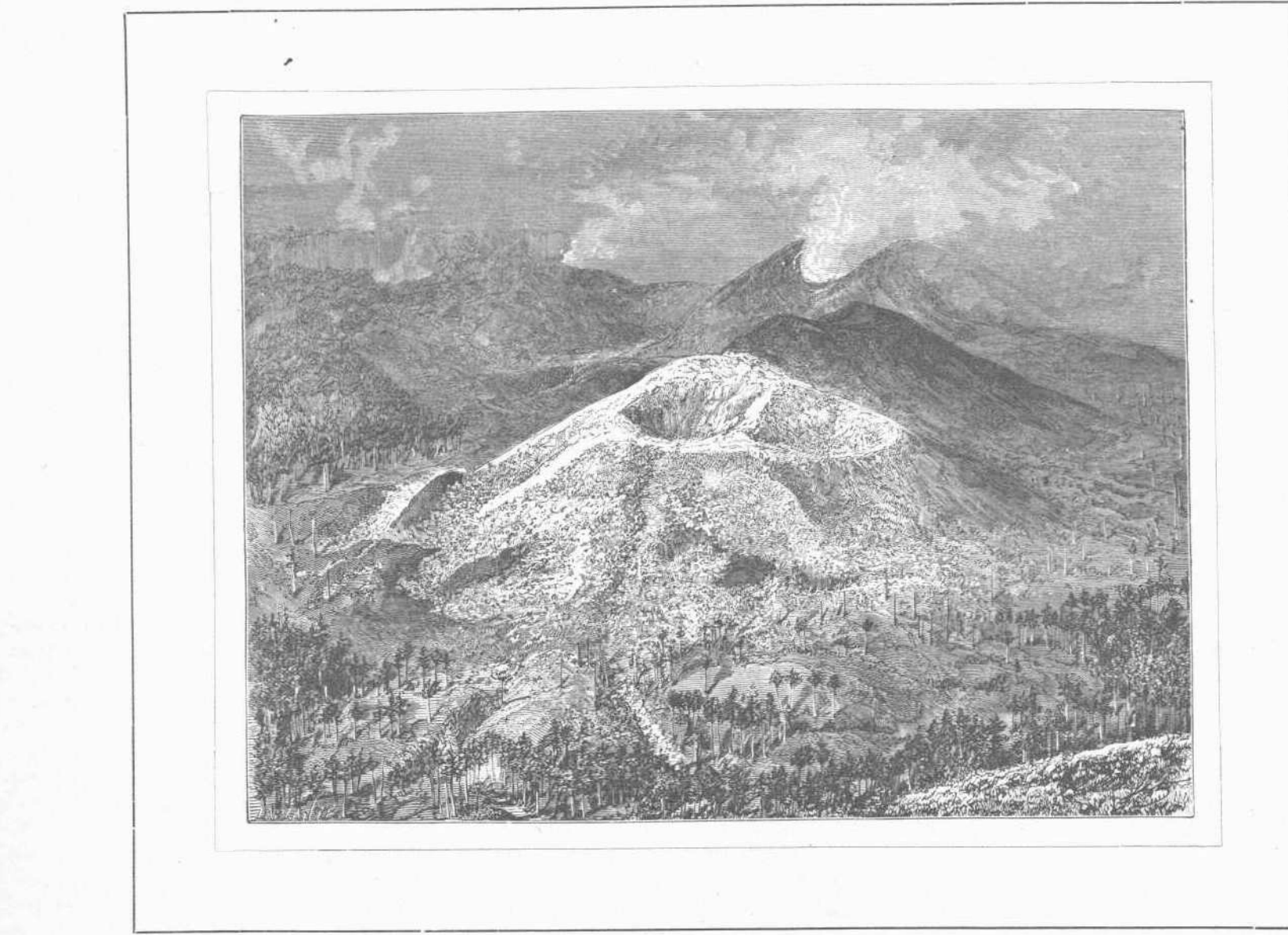
πόλεων, καίνται ἐφ' ἐκάστου σχεδὸν ὀψώματος ἐν τῇ θάβῃ ἐκάστης σχεδὸν κοιλιάδος· ἐπαύλει ἐξοχικαί, ἐκκληριαὶ μὲ τὸς κομφοὺς αὐτῶν θύλους, ἐμφανίζονται ἐν μέσῳ τῆς πυκνῆς φυτείας. Τὰ σημεῖα τοῦ μεγάλου ἑδαφικοῦ πλοῦτου ἀναφαίνονται ἐν ἐκάστῳ θήματι.

Ἀφῆρας τὰς ἀποκευὰς μου ἐν τῷ ξενοδοχείῳ καὶ προσέδασ ἐπὶ τῶν ὄμων μου τὸν μικρὸν ὄδοιπορικὸν σάκκον, εὐθὺς ὡς φοιτητῆς Γερμανός, ἤρχισα τὴν ὄδοιπορίαν μου χωρὶς νὰ παραλάβω ὀδηγόν, συντροφὸν ὁμοεικότον, ὅστις σπανίως συμμερίζεται τὰς ἐντυπώσεις ἐκείνου, ὃν ὀδηγεῖ. Τὸ θέβαιον εἶναι, ὅτι ὄδοιπορῶν ὡς ἐλευθερὸς ἀνὴρ καὶ μόνος, ἤμην ἀνθεβημένος εἰς τὴν περιέργειαν τῶν χωροφυλάκων. Ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, ὡς καὶ ἐν πάσῃ χώρῃ, ἦς ὁ λαὸς πρὸ μικροῦ μόνον ἐξῆλθε τῆς δουλείας, αἱ περὶ ἡμῶν γινόμεναι ὄδοιπορία δὲν θεωροῦνται πολὺ ἐπιζήλου. Πρὸς δὲ οἱ Σικελιοὶ, λαὸς κατ' ἐξοχὴν κοινωνικὸς, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃσι πῶς δύναται τις νὰ ὄδοιπορῇ ἄνευ συντρόφου. Διὸ ἐπανειληγμένως ἠναγκάσθη νὰ ἐπιδείξω "τὰ χαρτιά μου" καὶ ν' ἀποδείξω τὴν ταυτότητά μου.

Ἄνωθεν τοῦ ὄρωματι χωρίου Via-grande ὑψοῦτο ὁ κῶνος τοῦ ἡφαιστίου, ὁ πλησιέστερος τῇ θαλάσῃ, καὶ ὁ μᾶλλον ἀπομακρυσμένος ἀπὸ τοῦ κεντρικοῦ κρατήρος τῆς Αἴτνης. Εἰς τὴν θάσιν τοῦ λόφου τούτου ἄρχεται ἡ κυρία τοῦ ὄρους ἀνάβασις, οὗ ἡ κορυφὴ φαίνεται εἰς διεύθυνσιν βοραιο-δυτικὴν καὶ εἰς ἀπόστασιν 18 χιλιομέτρων. Πέραν δὲ ἀρχαίας κοίτης λάθας ἢ θέα μεταβάλλεται ἀποτόμως· ἡ φυτεία ἐκλείπει θαμνητὸν καὶ ἐμφανίζεται τὸ ἐρυθρὸν χροῖμα τῶν σκωριῶν. Εἴμεθα ἤδη ἐν τῇ χώρῃ τοῦ πυρός. Πλησίον τῆς ὁδοῦ, ἣτις φέρει πρὸς τὴν κορυφὴν, φαίνονται ταπειναὶ τινες οἰκοδομαὶ ἐκτισμέναι διὰ σκωριῶν σιδήρου καὶ ὡς ἐκ τούτου μακρόθεν συγγεόμεναι μετὰ περικυκλῶν αὐτὰς ἔδαφος. Αἱ οἰκίαι αὐταὶ ἀνήκουσιν εἰς τὸ χωρίον Νικολόζι, ὅπου ἐκτείνεται ἐπὶ ἐν θλιόν χιλίομετρον ἐν μέσῳ εἰδούς ἀμφιθέτρου ἐπιστοφόμενου ὑπὸ κρατήρων. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἠδύνατό τις νὰ ἐκλάβῃ τὰς οἰκίας ταύτας ὡς ἀνηκούσας εἰς ἔλασιν τῶν χωρίων καὶ ὅμως τὸ Νικολόζι κατοικεῖται ὑπὸ τριῶν χιλιάδων ψυχῶν, ἔχει ἐξ ἐκκληρίας καὶ μίαν ἀειστηριεῖτων μονὴν, τὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, χρησιμεύουσαν ὡς ἐξοχικῆ ἑσκαυλὶς εἰς τοὺς Βενεζιανικοὺς τῆς Κατάνης. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ληστὰ εἶχον καταλάβει τὰς αἰθούσας τῆς μονῆς ταύτης, καὶ οἱ ὀλίγοι ἐπισκεπτόμενοι τότε

τὴν Αἴτναν περιηγηταὶ ἔπρεπε νὰ ἔλθωσιν εἰς διαπραγματεύσεις καὶ εἰς συμφωνίας πρὸς αὐτοὺς, ὅπως λάθωσι παρ' αὐτῶν τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ ἡφαιστειον. Σήμερον οἱ ξένοι δὲν κινδυνεύουσι νὰ πέσωσιν ἐν Νικολόζι εἰμὴ εἰς χεῖρας τῶν ἐπαύτων, τῶν ὀδηγῶν καὶ τῶν ξενοδόχων. Τὸ χωρίον ἔχει δύο ξενοδοχεῖα ἀρκούντως καθαρά καὶ ἀναπαυτικά· τὸ ἐν μάλιστα τούτων παρέχει εἰς τὴν διάβασιν τῶν περιηγητῶν χάρτην τῶν διαφόρων τῆς Αἴτνης ἐκρήξεων καὶ τινὰ γεωγραφικὰ συγγράμματα. Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ξενοδοχείου τούτου μετὰ πολλῆς ὑπερηφα-

νείας παρουσιάζει τὸ ὄγκωδες βιβλίον, ἐν ᾧ εἰσὶν ἐγγεγραμμένα τὰ ὄνόματα τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, τῶν ἐπισκεψαμένων τὸ ξενοδοχεῖόν του· ἀγνοεῖ ὅμως ὁ δυστυχῆς, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν περιέχει μόνον τὰ ἐπιφανῆ ὄνόματα, ἀλλὰ καὶ παράπονα κατ' αὐτοὺς καὶ κατὰ τῆς μαγειρικῆς του, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τῆς ἀπληστίας του. Ὅπως δὲ ἴσως ὁ κατάλογος οὗτος δὲν ὀνομάτων ἀποδεικνύει ὑπὸ στατιστικῆν ἔπισημ, ὅτι πλεόν τοῦ ἡμῶνος τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ Νικολόζι ξένων εἶναι Ἕλληες· ἔρχονται ἔπειτα οἱ Γερμανοὶ καὶ Γάλλοι ἐν ἴσῳ μοίρῃ, εἶτα οἱ Ῥώσοι καὶ Ὀλλανδοί, καὶ τέλος οἱ Ἰταλοὶ, ὅστινες εἶναι σπάνιοι, καὶ ἐκ τούτων σπανιώτατοι οἱ Σικελιοὶ αὐτοί.

Ο ΚΡΑΤΗΡ ΤΗΣ ΑΙΤΝΗΣ.

ναίς παρουσιάζει τὸ ὄγκωδες βιβλίον, ἐν ᾧ εἰσὶν ἐγγεγραμμένα τὰ ὄνόματα τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, τῶν ἐπισκεψαμένων τὸ ξενοδοχεῖόν του· ἀγνοεῖ ὅμως ὁ δυστυχῆς, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο δὲν περιέχει μόνον τὰ ἐπιφανῆ ὄνόματα, ἀλλὰ καὶ παράπονα κατ' αὐτοὺς καὶ κατὰ τῆς μαγειρικῆς του, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τῆς ἀπληστίας του. Ὅπως δὲ ἴσως ὁ κατάλογος οὗτος δὲν ὀνομάτων ἀποδεικνύει ὑπὸ στατιστικῆν ἔπισημ, ὅτι πλεόν τοῦ ἡμῶνος τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ Νικολόζι ξένων εἶναι Ἕλληες· ἔρχονται ἔπειτα οἱ Γερμανοὶ καὶ Γάλλοι ἐν ἴσῳ μοίρῃ, εἶτα οἱ Ῥώσοι καὶ Ὀλλανδοί, καὶ τέλος οἱ Ἰταλοὶ, ὅστινες εἶναι σπάνιοι, καὶ ἐκ τούτων σπανιώτατοι οἱ Σικελιοὶ αὐτοί.

ἐκρήμινεν εἰς τὴν θάλασσαν μέγα ἀκρωτήριον παρὰ τὸν ἀρχαῖον λιμένα. Ἐν διαστήματι δύο μόνων μιλῶν ἐν ὄλον δισκατομύριον κυθικῶν μέτρων λάθας ἐξέφρασαν ἐκ τῶν σπλάγγων τοῦ ὄρους καὶ κατέστησεν ἐρήμους μεγάλας εὐφορωτάτων γαιῶν ἐκτάσεις. Καὶ σήμερον ἐστὶ ἀνεργῶν τὰς τὰ Ἐρυθρὰ ὄρη δύναται νὰ παρακολουθῆ τὸ φρικῶδες ἐκεῖνο πόρινον ρεῦμα, τὸ τὴν πεδιάδα καταπλημμύρησαν. Ὁ κρατῆρ ὅμως, ὁ μεταξὺ τῶν δύο λόφων κείμενος καὶ ὅστις καθ' ὅλην τὴν ἐκρήξιν ἐξεσφενδόνισεν ἐφ' ὅλην τὴν περίε χώραν σωροὺς τέφρας, μετεμορφώθη σήμερον εἰς κοιλιάδα δασοῦ. Μικρὸν πρὸ τοῦ φοβεροῦ κατακλυσμοῦ τὰ πλευρὰ τῆς Αἴτνης ἐσπίσθησαν ἐπὶ 20 ὄλα χιλίομετρα. Σήμερον ἡ φάραξ αὕτη εἶναι κερωμένη, ἀλλὰ σώζονται ἀκόμη δεκαπέντε ὄποι προερχόμεναι ἐκ τοῦ μεγάλου ἐκείνου τοῦ δεκατοῦ ἐβδόμου αἰῶνος κλονισμοῦ. Ἡ μεγαλειτέρα τῶν ὄπων τούτων, "λάκκος τοῦ δούτου" (fossa della Palomba) καλούμενη, εἶναι χώνη εἰκοσι μέτρων

θάβους, συγκοινωνοῦσα πρὸς φρέαρ, εἰς τὸ θάβους τοῦ ὀποίου εὐρηται σταθὲ ἐκτεινομένη ἐπὶ ἐκατοντάδας τινὰς μέτρων. Ὑπὸ ἀγιοπάιδος τοῦ χωρίου ὀδηγούμενος κατήλθεν εἰς τὸ πρῶτον φρέαρ, ἀλλὰ οὐδεμίαν ἡσθάνθη διάβασιν νὰ ἐξακολουθῆσῃ τὴν ἐντὸς τῶν σπλάγγων τοῦ ἡφαιστίου πορείαν μου. Διὸ καὶ ἔσπευσα ν' ἀνέλθω εἰς τὸ φρεὸς τῆς ἡμέρας καὶ νὰ ἐκφύγῃ τῆς ψυχρᾶς ἐκείνης ὑγρασίας, ἣτις ἀπεστάλαξεν ἀπὸ τῶν τοιχωμάτων.

Κατὰ τὴν ἐπομένην νύκτα ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσω τὴν ἐπὶ τῆς Αἴτνης ἀνάβασιν μου· ἀλλὰ

τὸ ἄτομον, τὸ ὅποιον μοὶ προσεφέρθη ὡς ὀδηγός, οὐδὲλως μοὶ ἤρεσκε πρὸς τούτους δὲ καὶ τὸ θάρρος τοῦ σάκκου μου καὶ τῶν ἀπαραίτητων ζωοτροφῶν μ' ἐμπόδιζεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιχειρήσω μόνος μου τὴν ἀνάβασιν. Ἦτο τότε ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔαρος, ὀγλ. ἐποχῆ καθ' ἣν οἱ κάτοικοι τοῦ Νικολόζι δὲν ἀναβαίνουσι συνήθως ἐπὶ τοῦ ὄρους ἔνεκα τοῦ εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ἐπικρατοῦντος ψύχους καὶ πρὸ πάντων ἔνεκα τῆς εἰς πολλὰ μέρη συσσωρευμένης χιόνος. Ὅλαι αἱ ἐκδρομαὶ γίνονται τὰ θέρος, ὅτε καὶ περιηγηταὶ καὶ ὀδηγοὶ δύναται νὰ ἱππεύσωσι μέχρι τῆς θάσεως τοῦ μεγάλου κῶνου, νὰ γευματίωσι πλουσιοπαρόχως ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν Ἁγγλων, ἐλευθερωθεῖσθαι πλέον τῆς χιόνος καὶ νὰ θαυμάσωσι τὴν προίαν τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Βεβαίως ὅμως οἱ ἀληθεῖς φίλοι τῆς φύσεως εὐρίσκουσιν ἐστὶ ὄραιότερον τὸ ὄρος, ὅταν ἀναγκάζονται νὰ τὸ κατακτῶσιν διὰ κοπιώδους πορείας ἐν μέσῳ τῶν χιόνων, πρὸς τὰς ὁποίας ἢ λαμπρὰ τῆς πεδιάδος φυτεία τὸσον θελκτικὴν ποιεῖ ἀντίθεσιν.

Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ μου ἀπεσάνην πρὸς τὸν κ. Γ. ὀρυκτολόγῳ διάσημον, ὅστις προθύμως ἐδέχθη καὶ μετ' ἐδίδου. Ἦτο νῦν σκεπτικὸς ὅτε ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ Νικολόζι· τὸσον δὲ θαυρῶν τὸ σκότος ὡστε δὲν διέκρινα τὸν ὄδηγόν μου καὶ παρηκολούθουν αὐτὸν μηχανικῶς προσέχων εἰς τὸν κρῖνον ὃν ἐπιούσαν τὰ ἄμαξα ἡμῶν ἐπὶ τῶν σκωριῶν. Μετ' ὀλίγον εἰσῆλθον εἰς τὸ μέρος, τὸ ὅποιον ὀνομάζεται κατ' εὐφημισμὸν τὸ ὁσαυδὸς τμήμα, καθὼς μόνον εἰς μεγάλης ἀποστάσεις φαίνονται ὀγκώδεις τινὲς κορμοὶ ὄρων, ἄνευ φύλλων καὶ ἄνευ σκεδῶν καὶ κλαδίων. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς Αἴτης εἶναι ἐντελὸς ἄγονον· οὔτε ὁδὸς οὔτε ἀπὸ ἄλλου· ὅλα εἶναι ἔρημα καὶ ξηρὰ. Καὶ τὸ μὲν μέρος δὲν θλίπει τις ἐκεῖ εἰς τὰς σκωριῶν καὶ τέρρας, τὸν δὲ χειμῶνα σπορὸς χιόνος, καὶ τῆδε κἀκεῖσε ὄγκους μέλανας σκωριῶν ἐξέχοντες τῆς χιόνος. Ἡ ἀνάβασις δὲν εἶναι δύσκολος· ἀναμφιβόλως ἐὰν ἡ Αἴτνα εὐρίσκατο ἐν Ἑλλάδι, πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχε κατασκευασθῆ ὁδὸς ἀμαξίτη, ὃς ἦς ἡδύνατό τις νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ ἡφαιστίου.

Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καθ' ἣν στιγμὴν ἐφθάσαμεν ἐπὶ μικροῦ ὄρου, τὸ ὅποιον καλεῖται τὸ "ὄροπέδιον τῆς λίμνης" εἰς ἀνάμνησιν Λάκκου μεγάλου διαλελυμένου χιόνος, ἐπιχωθέντος ὑπὸ τῆς λάβας ἐν ἀρχῇ τοῦ 17^{ου} αἰῶνος. Ἀπέναντι ἡμῶν ὄφρατο ἡ γιγαντιαία τῆς Αἴτης κορυφή· ἀπὸ τοῦ εὐρυτάτου αὐτῆς κρατῆρος ἐξήρχετο στήλη καπνοῦ ὕψους ἐλικουσιδῶς πρὸς τὰ νέφη. Τὸ ἡφαιστίον ἦτο σιωπηλόν, ἀλλ' αὐτὴ ἡ σιωπὴ καθίστα ἔτι μεγαλοπρεπέστεραν τὴν πυκνὴν τοῦ καπνοῦ στρωφάλιγγα. Ἐρωχόρησα συγκεκινημένως, εὐχόμενος καὶ πρῶτον ταυτοχρόνως, ὡς ἐνώπιον ἀποκαλυπτομένου μυστηρίου. Αὐτὸς ἦτο λοιπὸν ὁ γίγας τῆς Σικελίας, πρὸς τὸν ὅποιον, ἀπὸ τῶν παιδιῶν μου ἦδη γρόνον, τασάκις ἡ φαντασία μου μετ' εἶχεν ὀθήσει! Ἐδλεπον τέλος ἐμπροσθέν μου τὸ ὄρος ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον οἱ ἀρχαῖοι, πλήρεις θαυμασμοῦ, εἶχον ὀνομάσει "ἦλον τῆς γῆς" καὶ "στέλῃν τοῦ οὐρανοῦ".

Πρὸς τὴν ἀνατολικὴν ἄκρην τοῦ "ὄροπέδιου τῆς λίμνης" φαίνονται τὰ χεῖλη τοῦ κρημνοῦ, τὸ γινώσκον ὑπὸ τὸ ὄνομα "ἡ κοιλία τοῦ Βοός." Διὰ τὰ μοῖ δειξῆ τὸν κρημὸν τοῦτον, ἐν τῶν θαυμάτων τῆς Αἴτης, ὁ ὄδηγός μου μετ' ἐπιθύηνα πρὸς τὰ δεξιὰ. Μετὰ φρίκης ἐπλησίασα πρὸς τὴν φοβερὰν ἐκείνην ὄβυσσον, καὶ ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς εἶδον τὰ ἔγκατα τοῦ ὄρου, καὶ ἐμελέτησα τὴν ὄλην αὐτοῦ ἀρχιτεκτονικὴν· εἶναι πράγματι θέαμα καταπληκτικόν. Ἄλλοτε, τμήμα τοῦ κρημνοῦ τοῦτου ἀπετέλει ἐν τῶν στομάτων τῆς Αἴτης καὶ συνεκινῶναι πρὸς τὸ ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς πέλαγος ἐκ βεστούτου πορὸς· ἀλλ' εἰς χρόνους παναρχαίους ἡ καπνοδόχος αὕτη τῆς ἐκρήξεως ἐφράθη, καὶ θαυμηδὸν ἐσχηματίσθη ἡ ἀμφιθεατρικὴ ὄβυσσος. Τὸ ἔλεμμα μου διαρκῶς πρὸς τὸν κρημὸν κρατῶν ἐστραμμένον, ἐξηκολούθησα τὴν ἀνάβασιν μου. Διήλθον πλησίον τῶν ἐρειπίων ῥωμαϊκοῦ τινος οἰκοδομήματος, τὸ ὅποιον ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν ἐνοσπίων "Ὁ πύργος τοῦ Φιλοσόφου", καὶ εἶδον πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν λεγομένην "Οἰκίαν τῶν Ἀγγλων", ἣς μόνον ἡ στέγη ὑπερέχει τῆς καλυπτομένης τὸ ὄρος χιόνος. Ἐν χειμῶνι τὸ φιλόξενον τοῦτο καταφύγιον μένει ὀχυρῶς τεθωρακισμένον καὶ ἀγχορῶν. Ἐν ἔτει 1863 μύδροι ἐκασφενδοκισθέντες ὑπὸ τοῦ ἡφαιστίου κατέρριψαν τὴν στέγην τῆς οἰκίας ταύτης, ἥτις μετ' οὐ πολὺ ἐπεσχευάσθη.

Ὁ κεντρικὸς κῶνος ἔχει ὄψος 300 ὡς ἐγγιστα μέτρων· ἡ δὲ εἰς αὐτὸν ἀνάβασις εἶναι δυσκολωτάτη ἐνεκα τοῦ ὀλισθηροῦ τοῦ ἐδάφους. Εἰς

τοῦτο προσθετὸν ὄτι ἐνεκα τῆς ὑψηλῆς ἐν τῷ κρατῆρι θερμοκρασίας, ὅλη ἡ ἐπιπορευθεῖσα χιὼν εἶχε διαλυθῆ. Ὁμῆ νεοτόχος ἐπλήρωσεν τὴν ἀτμοσφαιραν. Μετ' εἶχε καταλάβει ἀλλόκοτος ὕπνοισι, καὶ ἀνὰ πᾶν θῆμα ἤσανθον τὴν διάβασιν νὰ πέσω κατὰ τῆς καὶ νὰ κοιμηθῶ. Εἶτε διότι ἡ αὐπνος νῦν ἦν διήλθον εἶχε κοπιάσει τοὺς ὀφθαλμούς μου, εἶτε ἐνεκα τῆς μεγάλης ἐλαττώσεως τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως, ἤναγκάσθη νὰ παλαίωσιν κατὰ τοῦ καταλαμβάνοντός με ὕπνου ὄλαις δυνάμεσιν.

Τέλος δὲ ἐφθασα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρατῆρος καὶ πᾶν νέφος ὕπνου διεσκοδόθη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Πάντες οἱ περιηγητὰὶ περιέτριψαν τὸ ἄμικτον θέαμα τὸ ὅποιον ἐκτολίσσεται ἐνώπιον τοῦ τεθωρακισμένου ὀφθαλμοῦ ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς ταύτης, τῆς ἐχούσης ὄφρος τριῶν χιλιάδων μέτρων. Ἀδύνατον σκεδῶν εἶναι νὰ φαντασθῆ τις ὀφαισιόταν θέαν ἐκεῖνης, ἣν παρέχουσιν αἱ τρεῖς θάλασσαί, ἡ Ἴονική, ἡ τῆς Σαρδηνίας καὶ ἡ τῆς Ἀφρικῆς, αἱ περικυκλούσαι μετὰ τὰ κοινὰ αὐτῶν κύματα τὸ μέγα τρίγωνον σύμπλεγμα τῶν ὄρων τῆς Σικελίας. Εἶναι θέαμα, τὸ ὅποιον μένει διαρκῶς ἐντετυπωμένον εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἀνθρώπου· εἶναι πανόραμα, τὸ ὅποιον οὐδέποτε θύναται νὰ σεσθῆ ἀπὸ τῆς μνήμης· τὸσον εἶναι μέγα, τὸσον καταπληκτικόν!

Η ΕΝ ΙΣΧΙΑΙ (ἀρχ. Πύθγκουση) ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ.

Τὴν ἐσπέραν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἡ ὄραία νῆσος Ἰαχία ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Νεαπόλεως ὑπῆρξεν ἡ ἀκρὴν δεινῆς καταστροφῆς, ἀνακαλύπτει εἰς τὴν μνήμην τὴν φοβερὰν τῆς Πομπηίας καταστροφῆς. Ἰσχυρὸς σεισμὸς μετὰ παρατεταμένων κλονισμῶν τὸν ἐδάφους καταθρόνησε τοὺς κατοικοῦντας τῆς θαλακτικῆς ἐκεῖνης νήσου. Κυρίως ἔπαθον αἱ τρεῖς κομσπόλεις Καζαμίτσιου, Φόρον καὶ Λάκκου, ἐνθα πολλὰ ἐκρημνίσθησαν οἰκίαι καὶ οὐκ ὀλίγοι ἐτάφησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια ἀνθρώπων. Ἀμέσως ἀπεστάλησαν ἐκ Νεαπόλεως ἀντιβόλται μετὰ ἰατρῶν καὶ φαρμάκων, καὶ ἦδη τὴν πρῶταν τῆς Κυριακῆς εἶχον ἐξαχθῆ ὑπὸ τὸ ἐρείπια περὶ τοὺς χιλίους νεκρούς· κατὰ τὰς τελευταίας τηλεγραφικὰς εἰδήσεις ὁ ἀριθμὸς τῶν θενουθέντων ἀνέρχεται εἰς διαχιλίους, ἐν οἷς πολλοὶ ἔνοιε ἐκ Νεαπόλεως καὶ Ῥώμης ἐλθόντες ἐνταῦθα χάριν τῶν λουτρῶν. Ἐν Καζαμίτσιῳ ἰδίως ἡ καταστροφὴ ὑπῆρξε μεγάλη· πέντε μόνον οἰκίαι ἔμειναν ὄρθαι. Ἦδη τὴν Κυριακὴν μετέβη ἐπιτοπίως ὁ ὑπουργὸς τῶν δημοσίων ἔργων τῆς Ἰταλίας, ὅπως διατάξῃ αὐτοπροσώπως τὰ χρεῖσιν. Ὁ διάσημος καθηγητῆς καὶ ἀστρονόμος Παλιμέρης ἐξεφράσθη ὅτι ἡ καταστροφὴ προήλθεν οὐχὶ τὸσον ἐκ σεισμοῦ ὅσον ἐκ καταθροῦσεως τοῦ ἐδάφους τῆς νήσου. Ἐν Καζαμίτσιῳ κατέπεσε τὸ θέατρον ἐν καιρῷ τῆς παραστάσεως καὶ ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτοῦ πυρποληθέντος ἐτάφησαν οὐκ ὀλίγοι τῶν θεατῶν. Ἐν Νεαπόλει ἡ συγκίνησις εἶναι μεγίστη, τὰ νοσοκομεία ὅλα ἐπληρώθησαν τραυματιῶν, μεταφερομένων ὑπὸ τῶν ἀεροπλοίων ἐκ τῆς παθοῦσης νήσου. Πολλοὶ τῶν τραυματιῶν τούτων ἀποθνήσκουσι κατὰ τὸν διάπλουον καὶ ἀντὶ τὰ μετακομισθῶν εἰς τὸ νοσοκομεῖον μεταφέρονται κατ' εὐθείαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ἄμα μιλῶν περὶ τῶν δυστυχήματος ἐσπευσε νὰ μεταβῆ εἰς τὴν νῆσον ὅπως παρηγορήσῃ τοὺς ἀηλησιμένους κατοικοῦντας. Μετὰ τὸν πρὸ δύο ἐτῶν ἐπισυμβάντα καταστραπτικὸν σεισμὸν ὤφειλεν ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις νὰ μεριμνήσῃ περισσότερο περὶ τῆς νήσου ταύτης καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐγειρῶνται πλέον οἰκίαι

εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια τοσοῦτον συχνὰ εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς τὴν μακίαν τοῦ φοβεροῦ στοιχείου.

Κατὰ ἔτι νεωτέρας τηλεγραφικῆς εἰδήσεως ἡ ἐν Ἰαχίᾳ καταστροφὴ εἶναι ἔτι φρικωδέστερα ἢ ὅτι κατ' ἀρχὰς ὑπετίθητο. Τέσσαρα εἶναι τὰ μέρη, τὰ παθόντα· ἡ Καζαμίτσιου, κομσπόλις 4 χιλ. κατοίκων· ὁ Λάκκος μετ' 1600 κατοίκους, τὸ Ἀμείνον, μικρὸν χωρίον καὶ ἡ πόλις Φόρις, κατοικοῦμένη ὑπὸ 6 χιλ. ψυχῶν. Ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν καταστροφῶν συντριμμάτων τῶν οἰκῶν θενουθέντων ἀνέρχεται εἰς πέντε χιλιάδας, ἐν οἷς πολλοὶ Ἀγγλοὶ περιηγητὰὶ καὶ ἔνοιε μεταθάντες εἰς τὴν νῆσον χάριν τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων. Ἐθαυμάσθη κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ διαγωγὴ τοῦ δημάρχου τῆς Καζαμίτσιου, ὅστις καίτοι ἀπῆλθε εἰς τὸν σεισμὸν τὴν σύζυγόν του, δύο θυγατέρας του καὶ τὴν οἰκίαν του, οὐχ ἦρτον κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου εἰς τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς ἡμέλειος νὰ ὑποδεχθῆ αὐτόν. Συλλυπηθέντος αὐτοῦ τοῦ βασιλέως καὶ παρατηρήσαντος ὅτι δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐνοχληθῆ ὁ δημάρχος ἀπῆρτησε μετὰ δακρύων. "Μεγαλειότατε, τὸ καθῆκον πρὸ παντός ἄλλου." Ὁ βασιλεὺς ἐπισκεπτόμενος τὰ ἐρείπια μεγάλῃ ἐδειξεν αὐταπάρνησιν καὶ μέγα ἔλεος. Παραστήσαντος αὐτοῦ τοῦ συνοδευόντος αὐτὸν ὑπουργοῦ τῶν δημοσίων ἔργων, ὅτι ὁ κόσμος εἶναι μέγας καὶ ἡ ἀναπεμπομένη συστοία ἀφόρητος, ὁ βασιλεὺς ἀπῆρτησεν. "Ὅπου μεταθάνουσιν ὄλοι, θὰ μεταθῶ καὶ ἐγὼ! Μὴ ἐκείναι κρατοῦν ὑπὸ τὴν ῥινὰ τῶν φιλῶν μετ' ἀρώματα; Καὶ ἐγὼ τῶν ἀρωμάτων δὲν ἔχω ἀνάγκη."

Ἐν τῶν τῶν ἐνοδοχέων τῆς κομσπόλεως, ἐν ᾧ ἄλλοτε εἶχε κατοίησι καὶ ὁ διάσημος Ἀμερικανὸς ποιητῆς LONGFELLOW, ἦσαν συνηγμένοι κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ σεισμοῦ διάφοροι κύριοι καὶ κυρίαι, ἀκροώμενοι νεάνιδος παιτοῦνης ἐπὶ τοῦ κλειδοκομβόλου τὸ Νεκρωσιμον Ἐμβατήριον τοῦ Chopin. Ὁλίγιστοι ἐξ αὐτῶν ἐσώθησαν. Ὁ βασιλεὺς ἔδωκεν ἀμέσως διὰ τοὺς παθόντας ἐκ τοῦ ἰδιαίτου αὐτοῦ ταμείου 100 χιλ. φράγκων. Πανταχόθεν τῆς Ἰταλίας γίνονται συνηγορίαι· μέχρι τοῦδε τὸ ποσὸν αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 500 χιλ. φράγκων.

ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.

Ἡ θεωρία ὀλιγώτερον ἔτι ὤφειλε ἐν τῇ διπλωματικῇ ἢ ἐν τῇ κοινῇ βίῳ.

Βίωμαρα.

Ὁ ἀληθὴς παράδεισος ἦθελεν εἶσθαι, ἐὰν οἱ γονεῖς ἦσαν πάντοτε νέοι καὶ τὰ τέκνα εἰς μικρὰν ἡλικίαν.

Β. Ὁδύος.

Ἐρεῦνα· ὑπὸ πᾶν ἐπίγραμμα θέλει εὑρεῖ μίαν τοῦλάχιστον ἀγνωμοσύνην.

Π. Φεδιάλ.

Καλὸν εἶναι νὰ ἐνοήσῃ τις ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα ἀκατανόητα.

Μαλλεδράγγης.

Δι' οὗ αἰσθάνεται τις αὐτὸν ἀδύνατον νὰ πράξῃ, νομίζει καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκληφθῆ ἔνοχος.

Ι. Πατι-σέν.

Γευσμένη τῆς πολυτελείας ἡ γυνὴ ἀποβάλλει ταχύτερον τοῦ ἀνδρὸς τὴν προτέραν δαναυσότητα τῆς φτώσεως καὶ τῆς ἀνατροφῆς.

Β.

Τὸ συμφέρον εἶναι ἡ μάστιξ τῆς διδασκαλίας.

Σαρρε.

Ἐδδαίμων δὲν εἶναι ὁ κοιμώμενος, ἀλλ' ὁ γρηγορῶν καὶ ἐνεργῶν. Ἀριστοτέλης.

Ἐκ τοῦ κόσμου τοῦτου οὐδὲν ἕτερον μεταφέρωμεν ἢ τὴν τελειοποίησιν τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Ὁρίλιαν.

Ὁ βασιζόμενος εὐκόλως καὶ χαίρων ἐπὶ ἐπιτυχίᾳ, εὐκόλως ἀποβαρρύνεται καὶ ἀπελπίζεται καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ. Ἡ ἀρεὰ φιλοτιμία εἶναι αὐτοκτονία. Γουῶ.

Αἱ γυναῖκες κυβερνοῦν ἡμᾶς· ἄς προσπαθῶμεν νὰ καταστήσωμεν αὐτὰς τελείας· ὅση πλέον φωτισθῶσι τόσο μᾶλλον θέλουσι φωτισεῖ ἡμᾶς. Ἐκ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῶν γυναικῶν ἐξαρτᾶται ἡ σοφία τῶν ἀνδρῶν. Σέριαν.

— Σπουδαία ἀνακάλυψις ἐν Βαβυλώνι. Κατὰ τὸ τελευταῖον δελτίον τῆς διεθνικῆς ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας εὐρέθη ἐσχάτως ἐν Βαβυλώνι κύλινδρος ἱερογλυφικὸς τοῦ τελευταίου ἐγγυφίου τῆς Βαβυλώνης βασιλέως Ναβονίδου ἐκ τῶν χρόνων τῆς πτώσεως τοῦ κράτους τῶν Μήδων διὰ τοῦ Κύρου. Ἐν τῷ κύλινδρῳ τούτῳ γίνεσθαι λόγος περὶ ἀνακαινίσεως ναοῦ τινος τῆς Σελήνης καταστραφέντος ὑπὸ τῶν Μήδων καὶ περὶ τῆς πτώσεως τοῦ Ἀστούγου, ὡς καὶ περὶ τῆς ἐπιδιορθώσεως τοῦ παναρχαίου ναοῦ τοῦ Ἠλίου ἐν Σιπάρ. Ἦτον ναὸν τούτον εἶχεν ἀνακαινίσει ποτὴ καὶ ὁ Ναβουχοδονόσορ καὶ μάτην εἶχεν ἀναζητήσει τὸ ὄνομα τοῦ ἀναγείραντος αὐτόν. Ὁ Ναβονίδος ὑπῆρξεν εὐτυχέστερος, διότι καθ' ἂν διηγεῖται ἀνεῖδεν ἐν βάθει 18 πήγασον τὸν πολυζήτητον κύλινδρον μετ' ὄνομα τοῦ βασιλέως Ναρεσίν, υἱοῦ τοῦ Σαργῶνος, ὅστις ἐβασίλευσε 3200 ἔτη πρὸ αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιγραφή τοῦ Ναβονίδου χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 550 πρ. Χρ. ἐδόμησαν εἶναι ὅτι ὁ ἐν Σιπάρ ναὸς τοῦ Ἠλίου ἐκτίσθη 3750 ἔτη πρ. Χρ., ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι κατ' ἐκείνην ἦδη τὴν παναρχαίαν ἐποχὴν ἐκείνητον πολιτισμὸν εἰς ὕψιστον βαθμὴν ἀνεπτυγμένον.

— Ἀρχαῖος γεωγραφικὸς χάρτης. Ἐν τοῖς ἀρχαίοις τῆς οἰκουμένης ἔστε, τοῖς ἐν Μοδῆν διατηρουμένοις, εὐρέθη πρὸ μικροῦ ἀρχαῖος γεωγραφικὸς χάρτης ἐκ τοῦ ἔτους 1502, ὅστις εἶχεν ἀποσταλῆ ἐκ Λισσαβῶνος ὑπὸ Καντίνου τινὸς τῷ Ἡρακλεῖ ἔστε. Ἐν τῷ χάρτῳ τούτῳ σημειοῦνται αἱ νεοανακαλυφθεῖσαι χῶραι τοῦ Νέου Κόσμου. [Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ Ἀμερικὴ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ Κολόμβου ἐν ἔτει 1492]. Τὸ περιεργὸν εἶναι ὅτι ἐν τῷ χάρτῳ τούτῳ σημειοῦνται ἦδη αἱ ἀκαταίτητες χερσονήσους Φλωρίδος καὶ ἡ ἀνατολικὴ παραλία τῶν Ἠνωμένων τῆς Ἀμερικῆς Πολιτειῶν, ἐν ᾧ γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι ἡ πρώτη πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἐκστρατεία ἐγένετο μόλις κατὰ τὸ 1514. Ὁ χάρτης οὗτος ὑποβλήθησεται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐπιστημῶν.

— Ἡ ἐν Οὐγγαρίᾳ δίκη κατὰ τῶν Ἑβραίων, τῶν κατηγορουμένων ὅτι ἐφόνευσαν δεκαεπταετὴ κόρη, ὅπως μεταχειρισθῶσι τὸ αἷμα αὐτῆς διὰ τὰς ἱεροτελεστίας τῶν, δίκη, ἢ νᾶπαντες παρηκολούθουν μετὰ πολλοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ περὶ ἧς καὶ ἐν τῷ "Ἐσπέρῳ" ἐγράφωμεν, ἐτα-

λεῖσας κατ' αὐτὰς, καὶ ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀθωωτικὴ ὑπὲρ ὅλων τῶν κατηγορουμένων. Τὰ ἔσοδα τῆς δίκης θέλουσιν ἐπιθροῦν τὸ κράτος.

— Ὁ τοῦς δολοφόνους τοῦ Δουβλίνου καταγεύλας Κάρου, ὅστις ἀπῆρτησε εἰς τὴν νότιον Ἀφρικὴν μετὰ τῆς οἰκουμένης του, διότι ἡ ζωῆ του ἡμελεῖτο ἐν Ἀγγλίᾳ, δὲν διέφυγε τὴν χεῖρα τῶν ἐκδικητῶν. Τηλεγραφικὴ εἰδήσις ἀγγέλλει ὅτι ὁ Κάρου ἐφρονέθη ἐν τῷ μεταφέρειν αὐτὸν ἀεροπλοίῳ ὑπὸ τινος τῶν συνοδοπόρων του, Ἴρλανδοῦ, ὃ δὲ ὄνομα ἄγνωστον. Ὁ φόνος τῆς ἐπιδοκίμησης κατὰ τὸ θύματός του, μετ' οὐ συνέβαιεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ πλοίου· συλλήφθη δὲ ἀμέσως καὶ ἐρωτηθεῖς, διὰ τὴν ἐφόνευσεν τὸν συνοδοπόρον του, ἀπῆρτησεν ἑσθῶς.

— Ἀπεσάνην πρὸς τοῦτο. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ὁ φόνος οὗτος διεπράχθη ἀποφάσει τῶν συγγενῶν τῶν καταδικασθέντων δολοφόνων· λέγεται μάλιστα ὅτι ὁ Ὁ δὲ ὄνομα ἦτο συγγενὴς ἐνός τῶν ἐσχάτως ἀπαγγισθέντων, καὶ ἦτο εἰς τὸν ἀποπειραθέντων νὰ τυροπολήσῃ τὸν Δημαρχεῖον τοῦ Λονδίνου. Ὅτι ἡ τιμωρία τοῦ καταδότη ἦτο ἀποφασισμένη καταδεικνύεται καὶ ἐκ τηλεγραφημάτων ἀποσταλθέντος διὰ Βρετανίῳ εἰς Λονδίνον καὶ περιέχοντος τὴν ἀπλὴν ταύτην φράσιν. "Ὁ Ἰάκωβος Κάρου ἐφρονέθη. Δόξα τῷ Θεῷ!"

— Χάριν τῶν τῶν ἐν Καλιφοῦρτῃ Ἐκθεσῶν ἐπισκεπτομένων ἢ ἐν Τερψέτῃ διεθύνουσιν ἀεροπλοίων τοῦ αὐστρου-οὐγγρικοῦ Λεὼδ διδὲ εἰσιτήρια ἀνόδου καὶ καθόδου (Τερψέστη-Καλιφοῦρτα) εἰς τιμὰς λίαν συγκαταβατικὰς. Τὰ εἰσιτήρια ἰσχύουσιν ἐπὶ 8 μῆνας· ἡ τιμὴ τῆς Α'. θέσεως εἶναι εἰσφ. εἰς χρυσὸν 830, καὶ τῆς Β'. εἰσφ. 500, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς τροφῆς. Τὰ εἰσιτήρια ἐκδίδονται μόνον διὰ τὰ ἀεροπλοία, τὰ ἀναχωροῦντα ἐκ Τερψέστης τὴν 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου καὶ 15 Νοεμβρίου τρέχοντος ἔτους.

— Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ ἀγορεύσει ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων ἐν Λονδίῳ ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Μουνδὲλλας ἀναφέρει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντων παιδῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐδιπλασιάσθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη· ἀλλ' ὅτι πολλὰ ἔτι ὑπολείπονται, ὅπως κατασχεθῆ ἡ Ἀγγλία ἐν ταῖς χώραις, ἐν αἷς ἡ ἐκπαίδευσις εὐρίσκαται εἰς μεγάλῃ ἀνάπτυξιν, διότι πλέον τοῦ ἡμίσεως ἐκατομμυρίου παιδῶν οὐδὲν ἐκπαίδεύονται. Εὐχάριστον σύμπτωμα ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ὁσημέραι ἐκλείπει ἡ ἀντιστάσεισι κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκπαίδευσως, ἣν πολλοὶ Ἀγγλοὶ ἐθεώρουν μέχρι τοῦδε ὡς περιουσιμὸν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τῶν γονέων· τὰ μόνον προσκόμματα προέρχονται ἀκρίβη ἐκ τῶν φαντατικῶν Τυρῶν, διὰ τοὺς ὅποιους ἡ μεγάλῃ τῶν τάσεων τοῦ λαοῦ ἀνάπτυξις εἶναι κάρρος ἐν τῷ ὀφθαλμῷ.

— Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ ἀγορεύσει ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων ἐν Λονδίῳ ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Μουνδὲλλας ἀναφέρει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰ σχολεῖα φοιτῶντων παιδῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐδιπλασιάσθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη· ἀλλ' ὅτι πολλὰ ἔτι ὑπολείπονται, ὅπως κατασχεθῆ ἡ Ἀγγλία ἐν ταῖς χώραις, ἐν αἷς ἡ ἐκπαίδευσις εὐρίσκαται εἰς μεγάλῃ ἀνάπτυξιν, διότι πλέον τοῦ ἡμίσεως ἐκατομμυρίου παιδῶν οὐδὲν ἐκπαίδεύονται. Εὐχάριστον σύμπτωμα ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ὁσημέραι ἐκλείπει ἡ ἀντιστάσεισι κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκπαίδευσως, ἣν πολλοὶ Ἀγγλοὶ ἐθεώρουν μέχρι τοῦδε ὡς περιουσιμὸν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τῶν γονέων· τὰ μόνον προσκόμματα προέρχονται ἀκρίβη ἐκ τῶν φαντατικῶν Τυρῶν, διὰ τοὺς ὅποιους ἡ μεγάλῃ τῶν τάσεων τοῦ λαοῦ ἀνάπτυξις εἶναι κάρρος ἐν τῷ ὀφθαλμῷ.

Αἴνιγμα 97. Βραχὺ καὶ μονοσύλλαβον, θέσσαν φωτός, ἐκφράζω τὴν αὐτὸν μου δύναμιν τὸ σύμπαν κυβερνοῦσαν. Ἄν ἡ κεφαλὴ μ' ἐκλιπῇ, τότε ἐν μέλῳ μου

Εὐγενὲς τῆς κεφαλῆς μου καὶ παθητικὸν πρὸς γλώσσαν, Προεξέγον, ἀπαλὸν τε, ὄργανον ὀρχηστικόν τε, Κρῦπτον σάλπιγγος, τυμπάνου, λιγυρὰς χορδῆς εὐθείας,

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΤΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 19. LEIPZIG.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗ ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΪΔ.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρουγος Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαῖδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγκαπώρης τῆ α'. ἐκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλοῦτταν διὰ Πόρτο-Σαῖδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβου τῆ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανῆαι 10 μίλια τὴν ὥραν, μεταξύ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μίλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἐκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαῖδ καὶ τὴν Συρίαν).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἐκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλάξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

Τὴν Τετάρτην (ἐκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῆ 6 μ. μ. εἰς Φιόμιν, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκωλον, Καλαμάς, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Θεσσαλίαν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῆ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μετ' προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (τῆς μαύρης θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβεως.

Εἰς ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βόρης, Βρεντησίου, Μεσσήνης, Κατάνης, Συρακοῦσων καὶ Μερίτης (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιόμιν καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἐκάστης ἑβδομάδος.

Πλεονέκτημα πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστη Διεύθυνσις καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λόγδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 6).

[208

Η ΑΡΙΣΤΗ ΑΓΟΡΑ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΩΝ ΑΞΙΩΝ.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ

ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Α.Α. Μ.Μ. τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς αυτοκρατορίας τῆς Αἰσρίας.

Τρεῖς κληρώσεις ἐτησίως.

Ἐκάστη πρωτότοπος ὁμολογία, μέλλουσα νὰ μετᾶσχη 112 κληρώσεων, στοιχίζει 20 φράγκα χρυσᾶ πληρωτέα εἰς 4 τριμήνους δόσεις ἀνὰ 5 φράγκα. Τοῖς μετρητοῖς μόνον φρ. 19.

Ἄμα γιγνομένης τῆς πρώτης πενταφράγκου δόσεως, ὁ ἐγγραφεὶς μετέχει πασῶν τῶν κληρώσεων καὶ τοῦ ὀλικοῦ τῶν κερδῶν. Λεπτομερεῖς πληροφορίες παρέχονται δωρεάν εἰς πᾶσαν γλῶσσαν.

Ἀπευθυντέον τραπεζικὰ γραμματία, ταχυδρομικὴν ἐπιταγὴν ἢ γραμματόσημα πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ **Moniteur de la Chance Universelle à Vienne (Autriche)**.

Σημ. Παρακαλεῖται τὸ ἀξιοτίμον κοινὸν νὰ μὴ συγχέῃ τὰς ὁμολογίας ταύτας μετὰ τῶν ἀπλῶν γραμματίων τῶν λαχείων· διὰ τῶν ὁμολογιῶν τούτων αὐδέποτε κινδυνεύει τις ν' ἀπολέσῃ τὰ χρήματά του.

[145

Μέγας λαχνὸς 50,000 φιορ. τῆ 19/1 Ἰουλίου 1883.

Μέγας λαχνὸς 50,000 φιορ. τῆ 20/1 Νοεμβρίου 1883.

Μέγας λαχνὸς 50,000 φιορ. τῆ 20/1 Φεβρουαρίου 1884.

Μέγας λαχνὸς 50,000 φιορ. τῆ 19/1 Ἰουλίου 1884.

Μέγας λαχνὸς 50,000 φιορ. τῆ 20/1 Νοεμβρίου 1884.

καὶ σημαντικὸς ἀριθμὸς κατωτέρων κερδῶν.

Selbstthätige Zimmerfontaine mit Blumentisch und Aquarium **Neu!** **Originell!**

Vorzüglichste Leistung Elegante Ausführung.

Die Triebwerke gebe ich auch zu schon verbundenen Aquarien wie zu Springbrunnen für

Landhäuser Besitzern von Villen etc. allein ab Illustrierte Prospekte gratis und franko.

LOUIS HEINRICH ZWICKAU & S.

Η ΝΕΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΥΞΙΣ,

προνόμιον τοῦ καθηγητοῦ KLINKERFUES,

ἀναγγέλλει ἀνεὺ ὕπολογισμοῦ τινος μετὰ καταπληκτικῆς ἀκριβείας τὴν ἐπερχομένην τοῦ καιροῦ μεταβολὴν. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον καὶ μόνον, τὸ ὁποῖον καὶ ὑπὸ ἐπιστημονικὴν καὶ ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν ἔχει πραγματικὴν ἀξίαν.

Τιμὴ αὐτοῦ μάρκα 50 ἤτοι φράγκα 62.50 ἢ λίραι ἀγγλ. 2½.

Προγράμματα ἀποστέλλονται δωρεάν. Εὐρηται μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως μόνον παρὰ τοῖς

Κυρίοις BIERNATZKI καὶ Σ^τ ἐν ΑΜΒΟΥΡΓΩι,

κατόχοις τῶν προνομιοῦχων τούτων ἐργαλείων.

[166

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Κατ' αὐτὰς ἐξέρχεται τῶν ἐνταῦθα Καταστημάτων Γουλιέλμου Δρουγουλίνου ἢ Β' ἐκδόσεις τοῦ "ΚΑΘ' ΟΜΗΡΟΝ ΟΙΚΙΑΚΟΥ ΒΙΟΥ" τοῦ κυρίου Κλέωρος Ραγκαβῆ, ἥτις ἐντελῶς ἀνασκευασθεῖσα ἀπέβη ὄλιως νέον σύγγραμμα. Τὸ ἔργον τοῦτο, τερπνὸν ἄμα καὶ διδακτικώτατον, θερμῶς συνιστῶμεν ὡς ἀπαραίτητον ἀγλαίσμα πάσης Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Μετὰ πλείστης βῆσις φιλοκαλίας ἐκδοθέν, δι' ὠραίων εἰκόνων πεπρωτισμένον καὶ κομφῶς δεδεμένον, τιμᾶται τὸ βιβλίον φράγκων 5.

Η ΔΙΕΤΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῃ καὶ Λειψία. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψία.